*’’Suntem cu toții niște șarlatani:
supraviețuim problemelor noastre.’’*

Emil Cioran

emanuel pope

COLECŢII DE VITALITATE

REPUBLICA ARTELOR
CITITOR DE PROZĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

Tipărit la Editura PIM, Iaşi 2015

emanuel pope

Colecţii de vitalitate

2003-2014

REPUBLICA ARTELOR
CITITOR DE PROZĂ

cu iubire bunicului meu divin,

Nicolaie Caslacovici

(08.02.1915 - 22.10.1993)

Mulţumiri Florii- Soarelui care, deşi aflată la distanţă de ape şi ţări, mi-a fost alături şi a crezut în acei ani de început că acest volum se va putea naşte salvând o parte din aceste scrieri, şi, nu în ultimul rând, Mariei Sava care a luptat până la capăt cu încăpăţânarea şi neîncrederea autorului şi a izbândit.

”Fiecare e fiul faptelor sale.”
Miguel de Cervantes

Bunicul divin

lui Poşa (Americanu)

Cum era, oare, povestea cu iubiţeii ei? *Băi! adă-mi neşte ţeavă de 22.* Unul era, parcă, bulgar… *Şi vezi pe unde ai azvârlit ieri cablul ăla electric*… dar tot el să fi fost şi cel care o bătea? Ăsta să fi fost bărbatul după care a alergat Laleli prin toată Europa? …Iar eu ce caut aici?… Îmi părea rău acum că ştersesem emailul în care îmi povestea toate acestea. Nu, mai mult ca sigur că cel care o bătea era român, pentru că povestea ceva despre beţie şi munţi. Munţi şi pumni. Munţii Făgăraş. *Bă', te duci odat'!* Da. Am plecat acu', mă duc să caut în …van.(1) În „van" căutam, ca să zic aşa, în zadar. Erau acolo într-un morman încâlcit: fiare, lemne, scule şi tot felul de instalaţii sanitare dezafectate. Chiuvete şi w.c-uri ba, chiar şi o cadă. Viaţă de instalator la Londra. Lucram cu un moldovean şi căram după noi prin pretenţioasa metropolă engleză munţi de gunoaie şi vise. Vise. Mai ales, vise. Când era

vorba de cărat, el căra mai mult. Avea “van” deh! şi, în plus, era şi mai tînăr. Dar la vise eu zic că-l luam uşor. Lui îi ziceau românii: *„dumnejeu”*. Altfel, pe paşaport îl chema Bonifacio. Bonifacio Caraluna. De ce uitaseră italienii să spună şi de *„dumnejeu”?* Nu ştiu. Mie nu îmi ziceau în nici un fel. Ba da, îmi ziceau “bă’” ori „mă”, pesemne, să-mi arate că nu mă cunoşteau. Oricum ar fi fost, eram omul lui *”dumnejeu”*. Dar aşa numai eu îmi ziceam. Aşa, în sinea-mi şi zău că nu-mi părea rău. Cum altfel? De undeva de sus, mirat ca şi mine, bunicul ne privea. Prin capota “vanului”, poţi să crezi? Îmi amintesc cum îmi spunea: *mă’ tatu’ mă’, da’ mare curaj a avut Americanu’! hai, de-mi arată pe hartă unde a ajuns*. Şi-i arătam pe un glob din carton, unde se afla „america” Americanului meu. De fiecare dată bunicu’ se minuna. Şi asta se repeta destul de des, mai ales, în perioada cât a zăcut... Îi citeam şi din singura scrisoare pe care o aveam de la American. Ăsta era plecat de şapte ani. Când mă suna ştiam. De fiecare dată vorbeam cât îl ţinea cartela. Acu’ bunicu’ regreta că nu ne grăbise, pe mine şi pe “American” , să vedem piramidele din Egipt, atunci, cu opt ani în urmă, pe când banii încă mai aveau

valoare. Zicea că era important să le vedem. Încă nu ştiu, cel mai departe eu am ajuns doar până aici, în “america” Americanului meu.

Apoi a venit o zi în care nu i-am mai putut citi. Bunicu’ pleca şi el. Într-o altă “americă”. Într-una cu mult mai departe decât cea a prietenului. I-a trebuit şi lui o ţîră de curaj, ce zici? Bunicu’ era oricum curajos. Doar nu e uşor să pleci aşa departe!... Şi apoi, toţi prin casă au început a se plânge că au fost “loviţi”! Să fi avut bunicul ceva de împărţit cu ei? Numai Dumnezeu poate să ştie... şi cu mama, căci ea a fost prima şi apoi întruna repeta : „am fost loviţi, am fost loviţi cu toţii!”. “Loviţi”, nu zic nu, posibil, dar şi bunicul pişicher cum îi lovise, că de văzut nu se vedea nici urmă de lovitură.

Cum ei erau “loviţi”, eu şi fratelo ne-am dus să-l pregătim pe moş de călătorie. Când am văzut acolo, omul, prima oară, zăcând ca şi lovit de uitare şi dezbrăcat pe piatra rece, am simţit că pot privi în lumea de dincolo ca într-o apă deschisă. Şi am ştiut. Aveam să primesc străin, eu însumi de-atunci, orişice înstrăinare. Nu am mai lăsat pe nimeni să se mai apropie de Bunicu’, căci toţi care o făcuseră până atunci parcă îl ciuntiseră. Câini fară

stăpân, zău aşa. Fratelo începu primul să-i vorbească. Îi vorbea şi-l îmbrăca în acelaşi timp. Ca şi cum ai îmbrăca un copil dimineaţa, când încă nu e bine trezit şi nu ştie sărăcuţul, nici la ce drum pleacă şi nici de ce. Apoi şi eu, cu gâtul ca de voiajor, dar tot o zgârietură pe dinăuntru, am început a-i cânta, că-l bănuiam de singurătate. Toţi care pleacă sunt singuri, mă gândeam. Ce-i cântam?! Nu-ştiu-ce îi cântam şi poate că suna şi jalnic acolo. Jalnic şi cu ecou, exact ce am urât eu mai tare... să cânţi în gara goală. Deşi părea întru totul trist la început, bunicu' parcă se mai dezgheţă de la o vreme şi se lăsă împodobit...”ca un ginerică”. Stop! parol, pe asta nu am zis-o eu ci el, fratelo, căci e în stilul lui. El mereu găseşte chestii din astea “siciliene” de spus, de nu ştii nici ce faţă să faci, nici ce să crezi: să râzi ori să mori de frică. Fratelo de', “în dulcele lui stil”.

Bunicul acum arăta frumos, “Domne că frumos mai era!”, elegant şi cu PANTOFI DE BAL (asta subliniată e a mea!).

Când am ajuns acasă toţi trei - ca să-şi ia bunicul la revedere - locul arăta ca-n tabloul cu nunta, al lui Brueghel. Numai Bunicul lipsea, vorba lui Pleşu*. Să mai zici că fratelo'-i

nebun! Şi-apoi noi nu am făcut decât să-l introducem pe “mire” în tablou. Cum toate locurile pe scaune fuseseră din vreme ocupate, într-un final ne-am decis şi l-am aşezat pe Bunicul pe masă. Ciudat e că deşi locul ăsta nu era rău deloc, nimeni nu se îngrămădise să-l ocupe. De ce? iaraşi nu ştiu. Oricum de acolo Bunicul putea să-i vadă pe toţi, dar mai ales, cum îi beau vinul “nuntaşii”. Acum, Bunicul, cum sărac nu fusese vreodată, dăduse-n scris din timp, ca la plecarea lui, în poartă, să se tragă vinul direct din poloboace. Şi de-acolo toată zarva, căci care cum trecea pe drum, saluta frumuşel şi pe-urmă bîldîbîc! la poloboace. Asta ştiu că-l bucura să vadă. Apoi mai erau şi muzicanţii de sub cireş pe care tot el, Bunicu', îi comandase tocmai de la Viena, şi Molda, căţeaua care se prefăcea că plânge şi uite aşa peste tot, atât de multă lume, încât eu ca într-un final de act, fiind copleşit de toate, am leşinat lângă Bunicul. “Before” de vreme, cum s-ar zice. Iar pentru tot ce am crezut, eu mai apoi, că îmi vorbise „mirele”, nu aş băga o sârmă-n foc.

....

Acum era cald la Londra şi cerul prezenta un spectacol familiar. Dar şi

aşa, familiar, parcă totuşi norii alergau cu ceva mai puţină viteză decât câinii cu covrigi în coadă de pe stradă. Lumina şi spectacolul ameţitor al norilor îmi aminti de Făgăraş... Îmi descria ea, cum el se îmbăta cu prietenii şi începea apoi s-o bată.

Abia târziu în noapte, când oboseala, cântecul şi vinul îi adormea pe barbari, ea avea curajul să se întoarcă... la el, în cort şi dimineaţa următoare îi prindea îmbrăţişaţi. În aerul rece din cort, mirosea a sare, tutun şi alcool. Îmi imaginez zâmbetul lui tâmp, dormind, cu stropii de salivă înţepeniţi în barbă iar ea, Laleli, pe pat de lacrimi, cu pleoapele încleştate privind-năuntru: un vis. Asta mi-a amintit de Rafael.... Mai târziu aveau să se despartă, prefacându-se că pot fi în continuare, doar, doi buni prieteni.

....

Am avut noroc, pe o ţeavă de 22, de cupru, am găsit înfăşurat cablul electric, exact ca un şarpe... de culoare verde... Nici cu bulgaru' nu i-a mers mai bine, el însurându-se în final, cu prima lui iubire, o prietenă din copilărie. Urmam acum eu. Dar, să stii că-ţi vine rândul, aşa ca şi când ai aştepta undeva la o coadă la lapte, după cincisprezece ani, şi să nu poţi crâcni nimic,

nu te apucă râsul?... Dar dacă acolo, în faţa vânzătoarei, m-aş pierde cu firea şi aş dărâma, de pe taraba îmbătrânită de ruşine, cu braţul, zecile de sticle - în care vaci nebune, mai mult închipuite decât reale, şi-au strecurat singurul lor filozofem: din fâneaţă să faci lapte-mă-ntreb: ar fi mai bine?... Nu? De ce? pentru că-n spatele meu se aşteaptă încă?... Ori cel mai bine e poate, să-mi iau kilogramul de lapte şi încercând să-mi ajungă cât mai mult timp aş începe iarăşi a dansa în viaţa asta, ca un măscărici, mulţumit a înghiţi în porţii mici, amestecul acela fatal...de foarte, foarte multă apă şi prea puţin puţin lapte...

- Hai, mă', mai *răpidi,* că nu mai terminăm şi doar nu vrei să-mi fac *amu'* manta di ploaie - dumnejeii mamii ei ! nu vezi că *vacariu' 'ista di irlandez*, numai joburi de toată merda ni găseşti?

Şi asta a fost încă o zi la Londra, o zi în care am instalat...*dobje* (2), ups,... mă scuzaţi... fireşte, ce am avut de instalat.

1. *van: autoutilitară*
2. *dobje: o.k*

** Cu ocazia unei vizite făcute de Pleşu la Viena, în preliminariile*

discuţiilor privitoare la România şi Uniunea Europeană, ministrul de Externe al Austriei a rostit un discurs de recepţie în care a pomenit numele lui Brueghel. (în treacăt fie spus, la Kunsthistoriches Museum din Viena se află cea mai importantă colecţie Bruegel din lume.) Răspunsul lui Andrei Pleşu a pornit de la această sugestie. Există, a spus el, în muzeul din Viena un tablou- al lui Brueghel intitulat Nuntă ţărănească. Straniu în acest tablou, în care sunt prezenţi mireasa, cuscrii şi nuntaşii, este ca mirele lipseşte. Multă vreme istoricii de artă nu au ştiut să dea o explicaţie acestei ciudăţenii, până când, un cercetător a avut ideea să caute în folclorul flamand, în care a descoperit urmatorul proverb: ,,Era atât de sărac, că nici la nunta lui nu a putut să vină”.

(sursa:http://iraeldiary.blogspot.com/2006_09_01_archive.html)

Bărbatul

lui Francisc

bărbatul pe care l-am vândut azi în piaţă ar fi împlinit peste două zile 46 de ani.

soarele ardea teribil pe autostradă şi, exasperat, am oprit să comand o îngheţată la un McDonald’s. atunci, el a început a-mi povesti câte ceva despre hoby-urile sale, despre unele călătorii înfăptuite şi despre altele numai visate. o sumedenie de nume exotice, apoi, despre prietenii săi şi despre o casă aflată undeva în valea unui sat de munte cu puţini locuitori pe metru pătrat.

fuma mult dar nu regreta. i sentâmplaseră destule lucruri ciudate în viaţă. şi, inevitabil, în timpul discuţiei şi-a amintit şi de două-trei momente din copilăria sa. sub presiunea acelui aer înăbuşitor, îngheţata începuse a se topi şi o parte mi se scurgea acum pe mână într-un mod neplăcut. omul

povestea în continuare liniştit şi eu doar îl aprobam când şi când.

la un moment dat, chiar mi-a zâmbit cu o oarecare duioşie. asta mi-a plăcut. mai rar. avea chiar curajul de-a mă privi în faţă. apoi, a adus vorba despre ultimele sale neplăceri, despre o fostă soţie, neamuri şi aşa mai departe, dar n-a insistat şi când m-am ridicat şi-a stins politicos ţigara.

din acel moment totul a mai durat un ceas.

când am ajuns, străzile oraşului erau toate pustii, doar târgul fremăta de viaţă cu o mulţime de cumpărători. pe mulţi îi cunoşteam şi, cu toate astea, am negociat foarte puţin. în timp ce număram banii bărbatul n-a scos nici-un cuvânt. sta pe vine cu spatele pieziş, rezemat cumva de tăblia rece a tarabei.

....

când am virat să pot ieşi din parcare, în ciuda ambalării motorului, un zgomot înfundat venind dinspre piaţă a deschis portiera şi s-a aşezat pe locul rămas liber.

şi asta a fost tot.

Exerciţiu de vitalitate

lui Laleli (Florii-Soarelui)

Trânti uşa şi o verifică apoi de cîteva ori împingînd cu forţă în mînerul acesteia. ”E închisă”, îşi spuse. Era mulţumită de această nouă locuinţă. Trecuseră mai bine de doi ani de când o închiriase şi în sufletul Mirunei un sentiment de siguranţă crescuse docil în tot acest timp. „Nu e o locuinţă rea pentru o fată singură”. Îşi uită gândul undeva între etajul opt şi şapte pe când cobora numărând treptele dintre paliere. Liftul oprea întotdeauna cu un etaj mai jos. Optesprezece trepte. Când se surprinse gândindu-se, era deja în faţa panoului cu butoane. ”Iată şi liftul...halat alb, butoane roşii”. Numai că nu-i vorbea, atât de expresiv i se păru liftul privindu-i uşa lăcuită şi cochetul gemuleţ de sticlă galbenă. Fără să vrea îi zâmbi. ”Să ştii că eşti drăguţ”. Acestea fuseseră spuse cu voce tare şi, auzindu-se în ecoul coridorului de beton, se sperie într-atât încât o paloare

iute îi adumbri chipul. „Ptiu, drace, am ajuns să vorbesc cu liftul, încă puţin şi o iau razna!”. Privi atentă coridorul în toată lungimea lui. Nu era nimeni. ”Of!” Chemă liftul. ”Sper să nu fi uitat iarăşi cineva uşa deschisă la vreun etaj.” Aşteptă şi gândul îi începu din nou să valseze liber ca o pasăre ce-şi regăseşte, liniştea şi zborul, în imensitatea orizontului. Privi aiurea spre uşa apartamentului din apropiere. Ah, apartamentul 56. ”Locuinţa nefericitului ăluia.” Şi când te gândeşti că am locuit pentru o săptămână deasupra unui mort”. Îl întalnise de câteva ori pe când aştepta ca şi acum liftul. Un pensionar cu o faţă plăcută, retras într-un dialog perpetuu cu sine însuşi. ”Era simpatic, moşul”. Cadavrul locatarului de la numarul 56 fusese găsit intact la o săptămână după ce decedase. Cei care au descins primii în locuinţă l-au găsit pe defunct îmbrăcat în pijama şi cu mâna înţepenită pe un pahar din care obişnuia să bea coniac. Niciodată altceva, numai coniac. De alături, din umbra mortului, îi privea pe intruşi, tăcut, un câine. Gândul prinse uşor a se dezvolta. ”Săracul câine, ar fi meritat şi o medalie, mai mult mort decât viu. Bătrân şi el. Ce or fi făcut cu el? L-or fi aruncat în stradă ori l-au...? Ar fi trebuit să-i întreb...Nu, e mult mai bine că nu i-am întrebat. L-au luat pesemne rudele mortului...sigur, sigur că da ... trebuie să-l fi luat rudele batrânului”... ”Or mai fi găsit ceva alcool, în acel pahar ? Dar după o săptămână?... Prostii, nu e treaba mea.” Nu era treaba ei să se întrebe şi îşi schimbă gândul către ceea ce îşi propusese să facă în ziua aceea. Cumpărături. Ascensorul opri cu un sunet sec...”Da, am să cumpăr ce îmi trebuie pentru munte, apoi... apoi nimic. Am să găsesc ceva de făcut la care o să mă gândesc între timp. Oricum am nevoie să mă plimb”. Pe la etajul trei îi reveni o senzaţie amară. În mod straniu, senzaţia părea să se asocieze cu mirosul pastei de dinţi pe care o folosise în acea dimineaţă şi împreună dansau acum, undeva înăuntrul ei. „...O, da, visul de azi noapte. Alina ”. ...Îşi aminti... erau undeva pe un ţărm ridicat de stânci, la asfinţit, multă lume, ea şi Alina ...apoi, cineva, care băuse prea mult şi care acum glumea obraznic la adresa cuiva. „Drace, asta nu mă îngrijorează, trebuie să fie cu totul altceva... nu dau doi bani pe marineru’ ăla!” Era într-adevăr altceva, ceva care urmase în vis. Îşi aminti cum dorea să plece de acolo şi cum Alina nu se urnea; îşi aminti cum aceasta părea

topită după inepţiile ăluia şi i se agăţase de umăr, sărutând-o şi implorând-o să mai stea. ”De ce o ascultase, de ce nu plecaseră în aceea clipă?” Apoi…apoi, da …acelaşi individ îşi schimbă faţa cu o alta -de vis– amintind efigia unui senator roman dar pe a cărui frunte, o coroniţă de lauri ardea cât se poate de real. Acesta începu să râdă tare. Tare, din ce în ce mai tare, sonor, şi acum printre hohote îi îndemna pe toţi să-l urmeze: să se arunce în mare. Deja, totul intrase într-un cadru foarte întunecat şi numai coroniţa aceea se mai putea vedea, arzând pe mare. Glasul continua să se audă teribil, ispitindu-i pe toţi la moarte. Nu putea desluşi nici una dintre siluetele din jur. Auzea doar zgomotele corpurilor plonjând în marea ce părea înnebunită de plăcere, undeva, acolo jos, printre stânci. Coroana ardea departe în larg. Încercase din toate puterile să o păstreze pe Alina, dar se dovedi neputincioasă. Apoi, îi răsună în memorie ţipătul. Oh, cum ţipase ea ca o fiară străpunsă de durere pe plaja aceea pustie. Timp îndelung, în vis, nu-şi mai auzi decât ţipătul şi zgomotul mării spărgându-se de stânci. „Of”. Respiră de câteva ori cu greutate. Gândi:”coşmar”. Ascensorul îşi înteţi nervii din cabluri

şi cu o supremă sforţare, atingând contacţii electrici ai parterului, se opri deschizându-şi uşile. Sfârşit de cursă. Ajunsă-n stradă, inspiră profund aerul nou al străzii. Câţiva paşi şi avea să îşi regăsească calmul. ” Vis, dă-l încolo, nu e nimic decât un vis”…voi avea grijă …voi fi atentă.” Dimineaţa se topea sub un soare covârşitor. Ajunse în staţie şi urcă norocoasă în primul dintre autobuzele ce duceau spre centru.

Timpul trece repede întotdeauna în oraşele în care oamenii se lasă seduşi de valoarea lucrurilor. De aceea, şi pentru Miruna timpul zbura acum, iar odată cu acesta şi multe dintre grijile nopţii precedente. Încet, perindându-se printre mulţimea de oameni şi marfă, reuşi să adune câte ceva dintre cele necesare scurtului voiaj la munte. ”Banii necesită a fi cheltuiţi întotdeauna cu înţelepciunea cu care un filozof îşi cheltuie timpul cu alţii”, citise asta undeva şi îi plăcuse. Din acel moment se încăpăţânase să exerseze în mod practic, cu stăruinţă, pe marginea acestui dicton, cu o aceeaşi neostenită conştiinciozitate cu care îşi peria zilnic părul şi dinţii. Îi recompensase mereu efortul şi socotea aceasta ca fiind ceva sănătos şi moral în viaţa ei de zi cu zi. Se opri în dreptul unei galerii

de pictură. Printr- una dintre vitrine privi înăuntru. Îi plăcu un tablou cu doi mâţi jucându-se pe suprafaţa unei mese, acoperite de un ştergar ţărănesc. O mână nevăzută în tablou, aruncase spre aceştia câteva boabe de vişine coapte. Acesta era tabloul. Vişinile erau mari, de un carmin putred şi captau toată lumina din tablou. Pictorul acordase întreaga sa atenţie rostogolirii acelor boabe. Părea implacabilă căderea boabelor dincolo de marginile mesei. Jocul te atrăgea mai ales privind ochii mâţilor incitaţi de mişcare. ”Ce dulce! Dacă tabloul ăsta nu se vinde până la salariul următor îl voi cumpăra.” Plecă. Se simţea cu mult mai bine acum şi îşi aminti de vremea cand era la Padova. De profesorul ei de desen şi de colegii de la curs. Printre altele găsi încă proaspătă în memorie şi imaginea puştiului ăla italian care se amorezase de ea. Amintirea o încântă. ”Băiatul cu şopârla”, aşa îl numise, după un tablou de Caravaggio. ”Ce o fi făcând el oare acum?”.

- Miruna! Miruna!

Se auzi chemată şi întoarse capul uşor. Mişcarea avea mai mult aerul unui act de bunăvoinţă. Ştia asta. Era felul ei de a răspunde.

- O, Petru, tu !...Ah, bună!

- Miruna, ce te învârţi pe aici? Salut!

- Nu mă învârt, dragă, cumpăr şi arătă cele câteva pungi pline de cumpăraturi, ridicându-le încet.

- Cumperi, cumperi... asta nu e rău. Vă plătesc bine, ăia la Institut, ha,ha,ha...stai am glumit, ştiu că sunt nişte scârţari...ca şi ai mei de altfel. Aceeaşi rasă. Da, ce zici de ziua asta, este că-i frumoasă?

- Este, Petru, este tare frumoasă.

- Nu mai ştiu nimic de tine, te-ai ascuns? ştiu eu că tu te ascunzi, te ascunzi, dar de Petru nu scapi aşa uşor, doar ştii. Iată cum te-am găsit.

- Da, zi-mi, ce-i cu tine aici ?

- Şi eu ca tot românu: la cumpărături. Mi-am zis, azi trebuie să ies şi să-mi cumpăr câte ceva, de nu, adio şi la primvara viitoare abia. Ha,ha,ha!

Râdea sonor folosind toţi muşchii feţei şi asta îl facea plăcut şi popular. De altfel, întru-totul, era un tip spontan.

Îi păru bine că-l întâlnise, în felul acesta avea cu cine schimba câteva vorbe. Se cunoşteau de ceva vreme şi după un timp în care s-au crezut amandoi nebuni unul după celălalt, relaţia se liniştise şi se aşezase într-o matcă nouă, păstrând, totuşi, ceva din aroma plăcută a trecutului. Îl numise „aman-

tul ideal”.

- Măi, Miruna, fată dragă, ce ai zice tu, să vii cu mine?

- Unde, măi, să vin?

- La munte, mâine!

Spuse asta pe un ton victorios şi o privi cu încredere.

- Hai, că-i bună...la munte, zici...

- Da, da, la munte...să o mai rupem puţin cu Bucureştii şi să fugim două zile la munte. Să fugim din gheara oraşului ăsta care nu vrea de la noi decât muncă, muncă şi iarăşi muncă. Oraş comunist, zău aşa.

Pe ăsta nu-l schimbă nici Rockfeller în o sută de ani. Ei, ce zici? Te prinzi?

- Nu ştiu...deşi...ştii de fapt...şi se opri.”Ce urma să-i spună?”

- Stai. Nu te speria, dă pungile alea la mine şi hai, să-mi cumpăr câte ceva. Mai vezi una-alta, în fine, mai vorbim, mai discutăm şi între timp, poate, te hotărăşti.

Apucă de toartele pungilor. Ea i le încredinţă. ”În definitiv am tot timpul”, gândi, privind ceasul de la mână: „ora patru”.

- Ei, ce mai e nou? I-ai ucis pe ăia de la Institut, sau ai mai lăsat vreo doi, aşa, de sămânţă?

- Nicidecum, sunt mai vii ca niciodată. Apropo, îl ştii pe Voinea,

ăla care-şi îndesa parizeru’ în gură cu degetul, la petrecerea de la Slănic? Ei, bine, ţi-l amintesti, l-au avansat şi l-au făcut şef la proiectul german.

- Ha, ha,... l-au găsit zău aşa, au cules floarea cea rară...ha,ha,ha!

- Hi,hi,...şi aşteaptă, că nu-i tot, se anunţă că se şi însoară.

- Se însoară „guşterul carpatin”? Asta-i bună, asta-i chiar tare...ha,ha,ha!

- Da, mă, uite că l-a călcat norocu anu ăsta: şi nevastă şi funcţie nouă.

Petru se opri să-şi tragă răsuflarea după atâta râs şi întrebă:

- Şi cine-i nefericita care-l ia pe „şopârloiu pleşuv” al Carpaţilor, ai?

- Ei, nu ştiu, dragă, una, habar n-am, da aşa zicea Veronica şi se jura că ştie povestea din sursa cea mai sigură: i-ar fi spus chiar el! Dacă îţi aduci aminte, Voinea pe vremea Slănicului îi dădea târcoale Veronicăi. ...şi...înţelegi, acum el i-a spus. Aşa, ca să nu se simtă cu păcat. Nu găseşti că-i caraghios?

- E caraghios?! Nu, Miruna, e dramă, auzi, asta-i curată dramă! şi se porni din nou să râdă. ... Dramă!...Ha, ha, ha!

În felul acesta petrecură un timp minunat împreună, ca doi buni şi vechi prieteni, ce puteau sporovăi în voie de toate şi despre toate. Îl ajută

într-unul din magazine să-şi aleagă o pereche de pantofi şi Petru încântat cumpără două: „Să fie, las' să fie că nu se ştie când mai am ocazia: amândoi la cumpărături, nu?" De fapt, încă o mai iubea şi din pricina asta nu trebuia să rişte nimic.

Tonul se dorea tot vesel, dar, straniu, Mirunei îi sună de data asta gol şi înspăimântător. Îi reveni instantaneu în minte tabloul mâţilor pe care acum îl găsea ca fiind lipsit de sens:

„Ce s-o întâmpla când boabele se vor risipi?" Ceva era de gândit despre asta, dar sensul nu-l putea prinde nicidecum. ”Mă voi gândi la noapte” îşi propuse.

Lui Petru nu-i răspunse nimic, doar îi zâmbi şi ieşi prima din magazin, grăbită. Petru o urmă pentru un timp, după care, iuţindu-şi pasul, o ajunse din urmă şi îi atinse umărul.

- Ei ce-i? Care să fie baiu?

O privi atent şi pătrunzător, încât Miruna avu impresia că-i simte privirea palpându-i nervul optic.

- Miruna?

”Şi la urma urmei, de ce să mă simt vinovată?” Îşi scutură capul şi cu un deget îi atinse pieptul lui Petru, împingându-l uşor: „să mergem”, îi spuse apoi.

....

- Hai, să mâncăm! fac cinste aşa că m-am înnoit. Ei? Ce zici?

şi Petru râse din nou. Erau din nou într-un oraş frumos în care se putea respira.

- Da.

Au ales K.F.C. În timp ce mâncau, au vorbit din nou şi din nou despre o mulţime şi o mulţime de lucruri. Într-un târziu, Petru o întrebă : „ei ,şi zici că mergi cu mine mâine la munte?"

Acum trebuia să-i răspundă. Miruna îşi îndreptă spatele, sprijinindu-se în spătarul scaunului şi privind înainte murmură:

- Aş fi vrut să merg Petru, dar...nu pot ...de fapt, mâine, plec la Arnăuta. Cu Alina şi cu altcineva, pentru două zile. Îmi pare rău, zău. Ar fi fost frumos.

Petru zâmbi cu gândurile aiurea, de parcă nici nu ar fi ascultat. Desigur, o auzise, dar erau din nou atât de multe de regândit pentru el acum, încât...îşi simţea sufletul ca o casă luată de ape. Încercă să spună ceva, apoi iute se răzgândi, ca mai apoi, când, în sfarşit reuşi, totul sună atât de fals, încât lucrul acesta îi făcu pe amândoi mai străini ca niciodată. Dar lucrurile se pare că nu trebuiau să fie lăsate aşa şi forţe misterioase începură să lucreze înăuntrul

fibrelor vieţii cu puteri uriaşe, ascunse vremelnicei înţelegeri umane. Astfel, în scurtă vreme, reuşiră din nou să-şi zîmbească unul altuia. Mai târziu Petru râse şi ea îl urmă.

Afară oraşul trăia mişcând lucruri, oameni, case. Un tip intră în K.F.C şi comandă ceva. Miruna îl privi cu interes şi din nou în minte, îi reveni tabloul acela idiot: „cu stupizii ăia de pisoi şi cu boabele lor”.

Gândi ceva rău şi despre pictor. Ura acum tabloul şi cu siguranţă că nu avea să-l mai cumpere. Continuă să-l privească intens pe noul cumpărator. Faţa acestuia nu putea fi văzută din unghiul acela, dar asta nu-l făcea mai puţin interesant pentru Miruna.

- Hei, uite la ea, comoara înşelătoare, eu vorbesc cu ea, şi ea se uită după bărbaţi, încercă Petru şi râse.

Miruna nu-i răspunse. Înăuntrul ei, de femeie, alte voci se cereau imperios ascultate. Miruna tăcu până când bărbatul acela îşi luă pachetul şi plecă. Abia după aceea îşi întoarse privirile spre Petru. Îl privi. Petru râdea acum încet şi liniştit cu ochi mici şi curaţi.

- Nu, dragă. E tipul cu care plec mâine la Arnăuta...

Schiţă freudiană

lui Laurenţiu (fratelo)

Fugeam. Noaptea se ascundea şi ea, undeva, printre liniile din faţa peronului. Din oră în oră, o voce anunţa destinaţii diferite prin difuzoarele staţiei din gară. În partea stângă a corpului purtam, ca pe o medalie nedorită, o impresionantă urmă de obuz. Zâmbesc ... ‘’Dar dacă tu nu ai inima în stânga? Ştii... s-au mai întâlnit cazuri din astea, unii oameni, pentru mai multă siguranţă, îşi poartă inima în dreapta.’’ Dar ar fi fost acelaşi lucru, nu?, mă gândesc.’’ Ei lasă frate, că nu au murit toţi săracii!”... Frumoasă încurajare, frăţească, îmi zic. Apoi ne-am despărţit.

....

– Dar... tată, ce e cu tine aici? la ora asta?

–...nu, nu s-a întâmplat nimic, atât doar că m-am întors din aplicaţie şi...

– ?!

–...am vrut să-mi iau la revedere. Ah, da..am şi o surpriză. Nu am vrut să te las să pleci aşa... la atâta distanţă...

fără să ne mai vedem o dată!

–Tată!

–Stai, mai întâi... ţi-am zis că am o surpriză. Da...trebuie să ştii, trebuie!

–Ce?...

–Maior Vîsotski, la mine!

Dintr-un grup îndepărtat de militari ce înconjurau cu zarvă o duzină de lădiţe din lemn, toate vopsite în kaki, se desprinse silueta deşirată a unui bărbat. Ţinea în mâna dreaptă tocul de lemn al pistolului, învelit în propriile-i cureluşe din piele maro. În timpul cât a durat fuga acestuia până la noi, am reuşit să prind câte ceva din ciudata-i alcătuire. Purta uniforma armatei sovietice, de culoare gri închis, cu eghileţi roşii, iar peste tunica încheiată regulamentar avea petrecută, la brâu, o centură cu o cataramă mare. Pe sub epoletul umărului stâng, o curea subţire ducea în spate către un porthart voluminos ce-i balansa pe şoldul drept. Acoperindu-i buzunarul de la piept, strălucea Steaua Suvorov.

– Ordonaţi, tovarăşe polcovnic! Şi spunând, acesta îşi lovi puternic între ei carâmbii cizmelor.

Faţa-i de bărbat la patruzeci-şi-de ani trădau o viaţa cazonă petrecută

îndeobşte între alcool şi multă veghe. Din umbra unui nas proeminent priveau şireţi ochii migdalaţi, căprui, ai unui uliu.

– Smirnă! ordonă tata. Se uită apoi spre mine şi i-am simţit privirea zăbovind pentru o clipă-năuntrul ochilor mei. Apoi îndreptându-se spre obrazul încremenit al ofiţerului, îi spuse acestuia : *Vot tebe i tvoi sân! (вот тебе и твой сын)* „Iată-ţi fiul!”

Mi-am simţit faţa ca sub lovitura puternică a unei mingi şutate de aproape, cu nasul înfudat şi plin de sânge. Am mai putut doar să văd cum două braţe vânjoase şi o faţă înlăcrimată coborau spre mine dinspre impresionanta statură a maiorului rus: „ *Malcik, moi milîi malcik! (малчьк мой милый малчьк!”)* ‘’Copilul meu, dragul meu copil !” După care un parfum vechi îmi invadă fiinţa cu nebănuite amintiri şi apoi un singur gând: „Cum?”

În gară, câţiva gură-cască priveau netulburaţi prăbuşirea mea cinematică sub îmbrăţişarea noului meu Tată.

Speranţă absolută

Printre toate ţevile astea mă mişc greu şi mă gândesc la copilărie. Ce s-a întâmplat oare cu mine în toţi anii aştia? Unde-mi sunt mareşalii, unde-i Massena, unde-i Murat? Vezi bă', că-i dau drumul la apă! De deasupra locului unde lucrez fără pic de lumină- subsolul unui bloc de apartamente- se aud zgomotele caracteristice ritualului de dimineaţă: familii pregătindu-se săncea pă o nouă zi de viaţă.

- Caraluna opreşte-o, bă', că licăie!

Apoi mormăiala unei înjurături în italiană: Va' fa' un culo!

....

Dar cine vorbeşte aici lângă mine? Al cui este glasul?

- Eu sunt, adică ce, nu mă mai ţii minte? Ai uitat cine se juca cu Panhard-ul? Ha, ha... cum se schimbă ăştia, domnule... dar avem timp... hai, să ne jucăm! am adus cu mine... uite ce maşină am adus. tare frumoasă. i se deschid toate uşile, ba chiar şi capota la motor. Prindeee!

Zbârnăitul unui arc şi prin întuneric simt un obiect cum îmi loveşte uşor bo-

cancul. Mă aplec şi pipăi. Într-adevăr o jucărie: o maşinuţă de plastic.

- Hai, dă-i înapoi că merge chiar dacă e praf, să vezi ce suspensii are, mamă-doamne. Încearcă!

Îi dau drumul înapoi în mod automat, acelaşi zgomot. Din beznă se aude:

- Aşa nu merge, dacă-i dai, dăi drept omule, şi nu trebuie să tragi tare de arc. Nu se pune de data asta. Prinde din nouuu!

Stăteam cu muşchii obrazului înţepeniţi. Privirea-mi căuta neputincioasă prin beznă interlocutorul misterios. Şi dacă ar fi adevărat să fie “el”, ce i-aş fi putut eu spune acestui copil după atâţia ani?! I-aş fi putut spune că l-am trădat?! Aş fi vrut să am curajul, dar nu, nu-l aveam. Era prea greu pentru mine. Mai greu chiar decât greutatea nopţilor în care, disperat, după neîntrerupte rugi , îmi repetam îngrozit ce fiinţă josnică ajunsesem. Cum să-i spun acestui copil că am abandonat la primul semn de primejdie lăncile pe care el le-a pregătit cu atâta dăruire? Că m-am dovedit mai laş decât cel mai firav dintre soldăţeii săi de plumb. Că am trădat în dreapta şi-n stânga, iar atunci când nu am facut-o, aceasta s-a datorat mai mult

întâmplării decât unei tării morale? Cum să-i spun cât am greşit? Cum să-i spun că acţiunile mele nu i-au urmat visele niciodată. Frumoasele şi cutezătoarele lui vise.

Nu-mi rămăsese niciun singur estuar în care să mă pot adăposti. Doar cel al minciunii mereu aproape şi ispititoare. Dar cum să-l mai mint încă o dată după ce o făcusem atâta timp?! ...cu atâta râvnă, cu atâta generozitate. Aşa gândeam, în timp ce maşina trecea dintr-o parte în alta fără întrerupere şi pe el îl auzeam chicotind, undeva, în întuneric, bucuros de jocul care se încinsese între noi. De altfel, cu cât mai multe curse făcea maşina, cu atât situaţia mi se părea mai reală şi asta într-un sens care-mi făcea plăcere, dovedindu-se în mod straniu cu mult mai întemeiată decât alte întâmplări ale vieţii. Nimic nu amintea aici mirosul dulceag, de pudră ieftină, cu care viaţa obişnuia să-şi orneze realitatea. Învăţasem asta cu prisosinţă. Îi cunoşteam de-acum gustul mâncărurilor sale speciale pe care le oferea tuturor, dându-le un iz fals, îmbătător pentru cei mai multi, dar care pentru mine reprezenta semnalul clar al unei noi păcăleli. Eram scârbit de modul în care se chinuia mereu , să se arate când curvă, când fecioară şi

renunţasem de mult timp să mai cred, în aşa-zisele ei realităţi. Acel amestec ciudat al cotidianului, încărcat de contradicţii extravagante pe care ea îl recomanda ca fiind necesar, îl simţeam ca fiind o şarlatanie macabră. Jocul continua, şi cum, totuşi, nu aveam de gând să pierd această ocazie, m-am hotărât să-i vorbesc. Îmi simţeam glasul puţin străin, nehotărât, dar cum nici asta nu mai era o noutate, am continuat:

- De ce te afli... aici?

- M-ai strigat şi m-am gândit că ne-am putea juca împreună. Ha,ha,ha! Ca altădată. Tu ştii să te joci.

- Am ştiut.

- Dar e încă simplu, uite-aşa...

- Stii, nu am condus niciodată maşini.

- Hi, hi!... păi e musai? Adică la voi?

- De altfel, nu am făcut mai nimic.

- Doar ai citit ştiu...ai citit nu-i aşa?

- Mda...un timp, apoi şi de asta m-am lăsat.

- Hei! Mai ţii minte, asediul cârciumii din Fausta învinsă?

- Da, hîm...ce bătaie le-au tras cavalerii.

- Erau acolo cei mai buni cavaleri: tată şi fiu.

- Da, erau.

- Şi tu, eşti tatăl meu, ştii.

- Ce vrei sa spui?

- Ha!ha!haaa!... Dar, cazemate, mai ştii să faci?... şi ce ochi avea doamna aceea de la pâine, îţi mai aminteşti ?

- Da... acum ştii?...am şi eu o doamnă.

- Da? ce grozav trebuie să fie...să-i poţi privi ochii toată ziua...

- Cam aşa....şi mai e ceva, ceva ce trebuie să îţi spun: am şi un copil!

- ?!...hai mai bine să ne jucăm, prindeee!

Ce putea să mă atragă atât de puternic la acest copil? Nu spunea decât prostioare! Ce îl facea oare atât de important pentru mine? De ce îl iubeam atât de mult şi de ce mă uitam mereu spre chipul amintirii lui cu atâta admiraţie şi nostalgie?! Un băiat deloc îndrăgit, un copil singuratic pe care îl vedeam mereu ascunzându-se, cu puţini prieteni şi cu foarte puţine bucurii şi acelea toate izvorâte numai din cărţi. Din cărţi, e adevărat, dar ce bucurii! Îl vedeam citind la lumina lanternei, sub plapuma transformată în peşteră. O fiinţă plăpândă, încăpăţânată şi plină de entuziasm creând imperii peste imperii de imaginaţie. Îl admiram şi, în acelaşi timp, simţeam faţă de el o milă amară. Admiraţie şi milă. Încă îmi mai era frică de ce avea să i se-ntâmple. Cum va rezista el? la ceea ce eu ştiam deja, la întunericul acestei lumi?

- Hei! omule mai eşti pe-aproape? Să-ţi povestesc şi eu acum câte ceva, şi copilul continuă ca şi cum mi-ar fi ascultat gândurile. Află, că eu nu mai sunt singur. Golul din suflet mi se umple cu fiecare zi. Vezi bine, Dumnezeu nu greşeşte. Stăm acolo, la noi acasă, de multe ori de vorbă şi cred că am început să-L pricep. El e atât de bun...mai bun ca tine să ştii! Ei, nu... şi tu eşti bun cu mine, dar El e „altfel” de bun. Şi ştie să se şi joace. Poţi să crezi? Tot timpul se joacă cu noi, dar cel mai mult ne place cănd se joacă El cu Isus. Când ei se joacă, noi stăm şi îi privim încercând să le înţelegem jocul: mereu jocuri noi, şi e atât de frumos. Au, uite, un joc, în care noi suntem ei şi Dumnezeu şi Fiul încep să se ascundă în noi. Apoi trebuie să ghicim în care dintre noi e Dumnezeu şi în care e Fiul. E minunat. Aş vrea să te pot învăţa şi pe tine jocul ăsta. Ca să înţelegi. E chiar mai bine decât atunci când ne jucam noi “de-a v-aţi ascunselea”. Acum sunt fericit să ştii şi nici nu mai plâng. Ştii, acolo nici un copil nu plânge -e ruşine să plângi în faţa Domnului. Dacă la început mi se mai întâmpla asta, Isus

venea iute şi se ascundea în mine. E un copil atât de bun şi de sensibil Isus. Toţi îl iubim. Oh, atât de bine îmi este cu El ascuns în inima mea. Mă crezi?

Apoi l-am auzit din nou râzând. Da, copilul ăsta părea fericit. În sfârşit fericit. Ochii mi s-au umezit. Am clipit jenat în întuneric. Ce prostie. Doar era beznă, cine putea să mă vadă.

Apoi urmă o linişte tulburătoare. Copilul plecase. Am aşteptat acolo, nemişcat pentru mult timp. Speram să revină, aşa de puţin îi spusesem din tot ce aveam să-i spun. Dar nu reveni, iar în mâini ţineam acum o altfel de maşină, o maşină de circ înăuntrul căreia se zbătea mecanic un tigru din pluş.

-Vezi, mă, amu mai licăie? Că am schimbat valva. Va' fa' un culo!

-Nu, mă, Caraluna, s-a oprit, acum nu mai curge!

Maşina începea să atârne din ce în ce mai greu în mâinile mele de parcă ar fi dorit să crească. Ce să fac cu ea? Ca să nu mă fac de ruşine nu puteam decât s-o las acolo în subsolul acela de întuneric.

.

Jurnal de front: 29 Oct. 06

Nume de cod : "*nimic nou pe frontul de vest* " (1)

29 Oct. 06 . Noaptea de duminică spre vineri, aceeaşi poziţie, pe una din coastele Angliei, cerul ascuns.

Dragă Jurnal-soldat, nu s-a mai întâmplat nimic de la ultima înregistrare. Dar nici că-mi pasă şi mă gândesc că ţi-ar prii şi ţie să adopţi o atitudine asemănătoare. Îţi argumentez:

1. din tranşeea mea continui să veghez neobosit (vezi secvenţa 4: "*Călcând în umbra lăncilor care mă caută*" (2))

şi în ceea ce mă priveşte,

2. nu mai departe de miercurea trecută am început o nouă carte : "St. Vicent de Paul"

Din punctul tău de vedere găsesc că ar fi potrivit:

1. să ramâi convins de caracterul meu eroic,

şi

2. să nu îţi simţi primejduită existenţa.

Aşa cum deja ştii, liniştea frontului demult nu mă mai sperie şi râd în hohote în sinea mea de politicile sumare ale inamicului. Poţi zâmbi şi tu, ia "de

voie!"...Bun!

Deci, nimic semnificativ de la incidentul cu propaganda biletului de călătorie. Păstrez încă biletul în buzunarul stâng al vestonului. Îl pipăi. ”*Two travel for the price of one – Queen Mary2 and silverjet*”. Neavând altceva acolo îmi ester uşor să fiu sigur de existenţa... da este. Azi se împlinesc 971 de zile de când a expirat biletul. Sper ca această atitudine să dovedească suficient tuturor cancelariilor lumii. De atunci, inamicul nu a mai avansat nici o altă ofertă. Personal consider că bate pasul pe loc ori gândeşte, ori...cine ştie?! Foarte posibil să urmeze Biletul Mare de Loterie. Aştept. Sunt hotărât să nu cedez, indiferent de suma pe care o vor avansa către mine. Deci, ne menţinem poziţia!

Jurnal, acum drepti! Deschide la pagina întâi. Aşa. Zi cu voce tare, secvenţa 1. Pieptul sus şi tare, băiete, să se audă în tot frontu' pân' la ultimu' stâlp de casă :

"*We shall fight them on the beaches!*" (3)

Cooorect!.... mai zi o dată şi apoi peaia cu ... Da, pe-aia, secvenţa 6, pentru că zorii par că ar vrea să-şi scoată capul de sub plapuma nopţii şi ne prind nepregătiţi.

"*We shall fight them on the beaches!*"

”*Îşi îndesă coiful pe capul acoperit de plete albe.*” (4)

...mda! Altfel e multă umezeală, mucegai şi cam dezordine pe aici în tranşee. Însă pentru că împart această mizerie cu nimeni altu' decât cu mine însumi am hotărât să mătur numai joia. Aşa mi-am propus, o singură dată pe săptămână, e suficient. Şi mai am un motiv . Ţi-l spun numai ţie, care ştii să ţii un secret: nu vreau să mă leg sentimental de locul acesta. Înţelegi asta.

Acum despre flintă. E bine, ei îi dedic tot timpul ce-mi rămâne între misiunile programului zilnic. Deşi rămasă fără muniţie, dovedeşte în continuare o tărie exemplară. Calitate azi atât de rară. Şi, în plus, e extrem de utilă când sunt cuprins de duhul neliniştilor metafizice. Chiar înainte de-a începe discuţia cu tine, dragă Jurnal-soldat, îţi mărturisesc, că mi-am pălit cu ea vreo două peste faţă, pentru că, aşa din senin, începuseră ceva semne uimite de întrebare să mi se preumble prin minte. Ia poziţia drepţi şi priveşte-mi faţa-n oglindă. Vezi?...bun, acum mai departe.

Starea camuflajului: PERFECTĂ! Răsadurile de leuştean, mărar şi

pătrunjel plantate în pliurile bonetei s-au dovedit a fi expresia în câmp tactic a unei gândiri strategice geniale. (fara modestie? nu ştiu?) Argumentez:

1. oferă camuflaj desăvârşit obiectivului

2. creşte rezistenţa bonetei în eventualitatea unui atac aerian

3. aduce un aport ferice coeficietului caloric raţiei de mâncare

4. combate miros putred al zilei

şi, nu în ultimul rând,

5. sporeşte briza mării, răcorind fruntea asudată de aşteptare.

Vecinătăţile: copacul din dreapta redutei îşi păstrează şi el neschimbată poziţia. Posibil, azi, puţin înclinat spre răsărit. Oricum, continui să-l suspectez de câteva trucuri uşoare, cum ar fi schimbarea culorii frunzelor, dar reconciliez aspectul găsindu-l plăcut vederii. În schimb nu-i pot ierta lipsa de vigilenţă – foşnind, emite semnale necodificate. Într-una din zile va trebui să facem ceva în sensul acesta. Nu îmi doresc să ne fie desconspirată poziţia printr-o asemenea manieră uşoară. Ar fi de neiertat. Adu-mi aminte.

Acum... despre mare...marea e de culoarea vinului rămasă şi ea cu concentraţia aceeaşi de 12,5 % alcool.

Comunicaţiile: porumbeii domnului Chira nu au mai trecut pe aici de mai bine de 20 de ani. Calculăm 80% şanse ca aceştia să ne găsească la întoarcere în viaţă. Jurnal, secvenţa 2:

"*Din vârful acestor piramide patruzceci de secole vă privesc!*" (5)

Mulţumesc!

Temă de aprofundat în timpul gărzii din zilele de joi şi miercuri:

1. la cât putem estima numărul combatanţilor rămaşi pe meterezele acestui război de uzură?

2. care dintre vocile receptate în noapte aparţin fracţiunii patriotice ?

şi

3. dacă aparţin, atunci sunt ele întemeiate?

...mă gândesc că ne vom opri aici, ajunge acest raport pentru o zi cum e cea de azi...Mulţumit ? Ah, nu!..am uitat despre...Da! Musai!

Starea de spirit: despre aceasta şi pentru aceasta mai ales îţi voi încredinţa un poem...hîm!...ok:

Miraj

Din nou: festival, mirare, deziluzie, fiasco,
persoane, mitologii, desuetudine, vibraţii,
măscării, înţelegere, complimente, dezinvoltură, fantasme
Noxe, inovaţii, reiterări,
colaps.
Apoi... sorginte, inexplicabil, beatitudine, viaţă,
monstruozitate, ireal, pierdut, inefabil, vis,
deşert, voie-bună, un nou început.
Dumnezeu face după chipul său
femeie, voluptate, chip, renaştere, normalitate.
Interes.
Iarăşi singur, extrem, senectute.
Tu, altfel,
Inedit, fără comunicare
Câteodată fără câştig
Însemnat, frivol,
patetic, misogin şi irepetabil
faci să eşueze
un viitor clandestin.
Nimic ocultat
Final.
Repetiţie, oricum
Nici acum, nici oriunde
Întotdeauna.

O stradă cântând de oameni
altfel şi asemeni.
vâltoare, declin, epopeeeeee...

- Hei, ce zici? Luptăm?
- Luptăm!, îngână Jurnalul-soldat, strângându-şi în juru-i coperţile de culoarea nisipului.

1. *aluzie la titlul romanului cu acelaşi nume al autorului Erich Maria Remarque*
2. *din poezia lui Borges*
3. *din discursul lui Winston Churchill în timpul celui de-al doilea război mondial*
4. *din Eneida, Virgiliu*
5. *din discursul lui Napoleon Bonaparte în campania din Egipt (1798)*

Scrisoare către o iubită a tinereţii

Ştiu că după atâta amar de vreme numele acestui expeditor nu-ţi va spune mare lucru. Nu-ţi reproşez! Şi ştiu că vei privi cu o abia ascunsă reticenţă aceste rânduri... parcă-ţi şi văd chipul obosit şi ochii trişti de lungul şir al anilor de suferinţă. Vei spune că-i târziu... şi ce uşor mi-ar fi să pot să-ţi dau dreptate! dar sufletul mi-e prea îmbătrânit şi greu l-aş mai putea minţi ca altădată.

Da, te-am trădat, trădat cumplit şi, iată-mă acum, jelind din nou, amar, pribeag pe pragul pe care l-am părăsit cândva cuprins de febra tinereţii. Sunt zilnic încolţit de remuşcări cu trup hidos de fiară şi-n chip de pradă alerg fără răgaz ...cătând o alinare.

O, dulce ispitire, cât îmi e de dor şi cât de mult îmi lipseşti! Nu doar de-o zi, nu doar de-un an, ci douăzeci-şi-cinci de ani acum s-au împlinit ... pe muchie. Vai! cine să mai creadă un dezertor - un dezertor de la iubire ?! un trădător rămâne-n veci un trădător, ocara neamului ca iedera pe umbra lui se suie. Şi totuşi tu, zeiţă fiind, tu dovedeşte-mi milă, răbdarea lumii întruchipând ascultă-mi plânsul disperat: un plâns ce s-a înmulţit cu anii.

A fost cumplit, un vis urât... am cunoscut pustiul tot, hrănit de vuietul mulţimii şi orişicât am încercat tot ce-am clădit s-a dărâmat. În loc să zbor, eu m-am târât. În loc să cresc, eu am scăzut. Şi pentru lucruri de-mprumut eu m-am vândut necugetat. .Ce zăpăuc! Ce vis turbat! uitând de sfatul bătrânesc şi de menirea din zidire .

...Înţelepciune, tu, zeiţa mea iubită, de ce n-am ascultat?... De ce-am trădat iubirea tinereţii, de ce nu te-am urmat? ... De ce acum nu-mi pot privi în ochi feciorii, de ce mă simt din ce în ce mai trist, mai singur şi tot mai neîmpăcat?

Oh! visul meu frumos de vară... oh, înger graţios! răspunde inimii ce cheamă!”

Scrisoarea asta am gasit-o la Dover într-un morman de gunoie, înecată pe jumătate într-o sticlă de votcă Smirnoff. Cum ajunsese acolo pe ţărmul acela atât de înalt nu-mi pot imagina şi, iniţial, am dorit s-o arunc înapoi în mare. Apoi m-am răzgândit citind numele celui căruia îi era adresată. Mi-am spus că oricât ar naviga nu va putea ajunge niciodată la destinaţie. Iată mai jos textul ce însoţea scrisoarea şi data:

1 decembrie 2014

Cu mulţi ani în urmă, în contextul unor împrejurări nefericite, am rătăcit adresa iubitei mele şi singurul lucru care mi-a mai rămas în minte e numele ei -pe care l-am trecut la Destinatar - şi memoria câtorva clipe de extremă fericire dar de scurtă durată.

Cu speranţa că mă veţi ajuta să-mi regăsesc iubita!

***Expeditor**: Membru al Guvernului Român de expresie Paşoptistă aflat în exil **Destinatar**: Starea de Normalitate*

Insula lui Circe

lui Budeanu Stănică

...Bărbatul privi printre coloanele casei marea. Sub un cer senin valuri nesfârşite spălau ultimele urme de paşi ale nimfelor de pe plajă. Ştia. Fusese o altă noapte de neîntrerupte dansuri la poalele templului învecinat cu marea. Refuzase să mai participe. În schimb avusese parte de o noapte plină de coşmaruri. Observă pe ţărm, nu departe de Grota Mirelui, un grup de fiinţe mici jucându-se în jurul unor stânci izolate cu trup puternic de piatră ieşind din volbura apelor. Îşi aminti de Ithaca şi de jocurile copilăriei sale. Ce o fi făcând Telemachus ? Să-l fi uitat oare sau joaca încă îi mai era umbrită de dispariţia tatălui său? Cât să fi trecut de când nu l-a mai văzut? Zece ani, un ceas, două?! dar ce importanţă are - gândi omul- timpul pe această insulă nu risipea nici măcar nisipul unei singure clepsidre. Cu greu reuşi bărbatul să se desprindă din impresurarea unor astfel de gânduri şi, mâhnit, păşi cu umerii aplecaţi pe sub bolta casei intrând în coridorul de marmură neagră

străjuit de lei liberi. Aceştia nu schiţară nicio urmă de nelinişte şi primiră mâna omului trecând prin coama fiecăruia dintre ei ca pe mâna unui stăpân. Deja îl învăţaseră şi docili îl urmăriră până ce se acesta dipăru prin cadrul ogivei ce deschidea spaţiul de acces spre curţile interioare. Aici bărbatul alese o cărare îndelung meşteşugită din mozaic, deasupra căreia trona statura unui smochin bătrân. Omul salută copacul ca pe un prieten... fructele acestuia îi aminteau mereu cu plăcere de bogăţia şi rodul propriului său pământ de-acasă. Dar, spre deosebire de alte dimineţi, nu îşi îngădui repausul unui taifas... lucruri extrem de importante îl mânau spre clădirea din faţa sa. Ajuns în dreptul acesteia, împinse printr-un gest hotărât imensele uşi din lemn de cedru:

- Eşti aici? se adresă el imediat şi privi cercetătător prin semiîntunericul sălii în căutarea unui răspuns.

Lucrurile, însă, erau aşa cum le lăsase cu o noapte în urmă: tăcute şi respirând acelaşi aer rece, suveran, de dincolo de timp. Repetă întrebarea. Nici de data asta nu primi vreun răspuns. Dar asta nu-i garanta nimic, îi cunoştea obiceiul. Femeia nu i-ar fi răspuns niciodată unei întrebări directe şi ăsta era doar unul din modurile prin care ea îşi etala sorgintea sa nepământeană.

Omul coborî treptele mari din piatră ce duceau spre centrul sălii şi, trădând o oarecare nerăbdare a gesturilor, aruncă câţiva butuci grei de stejar în spaţiul de ardere al unui şemineu ce domina prin construcţia sa peretele vestic. “ Arzi! ‘’ i se adresă el acestuia şi imediat flăcări mari începură să se ridice, plimbând în chip grotesc de-a lungul zidurilor silueta bărbatului.

„**1..8**“ rosti apoi omul şi focul sub imperiul noii porunci îşi micşoră intensitatea, arzând acum cu o lumină egal distribuită pe toată lungimea spaţiului generos al vetrei. Din când în când, scăpate de tirania focului, mici fuioare de fum se ridicau libere spre cupola înaltă de sticlă a sălii prin care se putea zări un cer ca de smoală.

“**9..9**” ! mai adăugă el şi arderea focului se intensifică din nou iar pe zidurile încăperii începură a dansa acum, haotic, imagini însoţite de sunete stranii. După un timp mişcarea acestora deveni lentă şi bărbatul putu să observe cu uşurinţă detaliile şi chiar să citească inscriptiile ce i se perindau prin faţa ochilor. Păreau scrise în toate limbile pământului. Privi chipul

unei femei şi îi pronunţă numele cu voce tare: “ Marie Curie “, apoi un alt cuvânt “ radium”. La fel procedă şi cu alte imagini şi nume. “Zola”, “Dreyfus”, “Gustav Mahler”. Zăbovi însă asupra unei imagini înfăţisând într-un decor predominant albastru siluetele galbene ale unui trib necunoscut, după care citi cu atenţie, într-o altă imagine asociată cumva primei, textul unui *pergament*. Reveni la imaginea tribului şi îşi plimbă chiar degetele prin desenul proiectat meditând îndelung asupra fiecărui detaliu. Târziu, îi ordonă focului să oprească imaginile şi apropiindu-se de o masă aflată nu departe de vatră, despături un *papirus* şi cu un penel din trestie subţire, pe care din timp în timp îl înmuia în conţinutul roşu al unui vas de argint, începu să scrie:

“*Domnule Fontainas,*

În numărul din ianuarie al revistei “Mercure de France”, dvs. aveţi două articole interesante, “Rembrandt” şi “The Vollard Galery”. În ultimul menţionaţi şi despre mine. În ciuda faptului că nu vă plac încercaţi să faceţi un studiu onest al artei mele sau, mai precis, al muncii unui pictor care nu are nici un efect emoţional asupra dvs. Un fenomen rar printre critici.

Mereu am gândit că este de datoria unui pictor de-a nu răspunde criticilor, chiar şi celor mai ostile- în special celor ostile; nici celor flatante, de asemeni, deoarece de regulă acestea sunt dictate de prietenii.

De data aceasta, fără să mă îndepărtez de la obicieiurile mele, am simţit o irezistibilă dorinţă de-a vă scrie, un capriciu dacă doriţi - ca toţi oamenii emoţionali - nu sunt deloc capabil să mă stăpânesc. Oricum aceasta este o scrisoare personală şi nu un răspuns oficial, mai curând o discuţie despre artă aşa cum marchează şi evocă şi articolul dvs.

Noi, pictorii, care suntem condamnaţi la sărăcie acceptăm dificultăţile materiale ale unei astfel de vieţi fără să ne plângem, dar suferim nespus când acestea devin un obstacol în faţa muncii noastre. Cât timp nu pierdem căutându-ne pâinea zilnică! Cele mai indecente munci, ateliere improprii şi încă o mie de alte obstacole. Toate acestea creează dependenţe urmate de nesiguranţă, furie, violenţă. Aceste lucruri nu vă preocupă deloc şi le-am menţionat numai pentru a ne convinge amândoi ca aţi avut un motiv întemeiat să scoateţi în evidenţă numeroase defecte, violenţa, tonalităţi

monotone, culori nepotrivite etc. Da, toate probabil că există, există, desigur. Uneori sunt intenţionate. Nu sunt aceste repetiţii de tonalităţi, aceste monotone armonii de culori (în sens musical) similare cântecelor orientale cântate cu voci ascuţite în acompaniament de note ce pulseaza şi care astfel le intensifică şi mai mult prin constrast? Beethoven le-a folosit în mod frecvent (aşa cum înţeleg eu) în "Sonata Pathetique", de exemplu. Delacroix, de asemenea, prin repetarea armoniei de maro şi insensibil violet, sumbră alcătuire sugerând tragedia. Dvs. adesea mergeţi la Louvre - cu cele ce v-am spus în minte uitaţi-vă mai atent la " Cimabue".

Gandiţi-vă şi la rolul pe care îl are muzica în culoare astăzi, în pictura modernă. Culoarea, a cărei vibraţie ca şi în muzică este capabilă să prezinte tot ce este universal evident, dar în acelaşi timp şi ce este mai greu de surprins în natură: forţa interioară a acesteia.

Aici, lângă atelierul meu, într-o linişte desăvârşită şi printre mirosuri ale naturii ce intoxică, visez la armonii violente. O plăcere motivată de o ciudată stranietate divină pe care o contemplu în infinit. O aromă

a bucuriei trecute pe care o inspir în prezent. Figuri animale ca nişte statui de rigide, cu un anumit aer solemn şi religios în felul în care se prezintă, în strania lor imobilitate. În ochi cu acest vis- periculoasă dezvăluire a unei fantomatice enigme.

Noaptea e aici. A amuţit totul. Ochii mei se închid pentru a vedea departe şi a înţelege visul care vibrează în faţa mea în spaţiul infinit; şi experimentez astfel o languroasă senzaţie produsă de procesiunea mortuară a speranţelor mele.

În faţa unor picturi pe care eu le consider neimportante, dvs. exclamaţi: "dacă Gauguin ar fi mereu aşa!"

Dar eu nu vreau să fiu aşa mereu!

"Într-un registru mare pe care il prezintă Gauguin, nu este nimic care să explice semnificaţia alegoriei." **Dar sunt: visul meu este intangibil, nu comprimă nicio alegorie; aşa cum spunea Mallarmé (: "Este un poem musical, el nu are nevoie de libret". În mod similar esenţa unei lucrări, nesubstanţială şi dincolo de sfera atingerilor noastre, constă precis în ceea ce nu este exprimat; în curgerea implicaţiilor provenind de la linii**

fără culoare şi vorbe; nefiind o structură materială”.

Privind una dintre picturile mele din Tahiti, Mallarmé ,de asemenea, a spus: “ Este uimitor cum reuşeşte să exprime atât de mult mister într-o manieră atât de briliantă.”

Dar să ne întoarcem la pictură: idolul este acolo nu ca un simbol literar, ci simplu doar ca o statuie, încă poate mai puţin ca o statuie decât ca un animal şi totuşi încă mai puţin chiar şi ca animal-combinând visul meu înaintea studioului meu cu toată natura din jur, dominând sufletul nostru primitiv, nedezvăluita noastră consolare a suferinţei atingând limita în care ele toate devin vagi şi imcomprehensibile înaintea misterului originii noastre şi a viitorului.

Toate acestea cântă cu tristeţe în sufletul meu şi în estetica mea când pictez şi visez în acelaşi timp fără a avea nicio tangenţă cu vreo alegorie din minte, cel puţin atât cât îmi pot da seama - probabil şi din cauza lipsei mele de educaţie literară.

Trezit în faţa picturii mele odată terminată, m-am întrebat: **De unde venim? Cine suntem? Unde ne îndreptăm?** *Un gând ce nu are nimic de-a face de-acum cu pictura în sine, întrebări adresate mai curând pereţilor care înconjoară pictura decât acesteia. Nu e un titlu, ci mai degrabă e o semnătură.*

Observaţi aşadar că deşi înteleg foarte bine semnificaţia cuvintelor - abstracte sau concrete - nu sunt deloc raportat la ele când pictez. *Am încercat să interpretez viziunea mea într-un decor ... fără să recurg la înţelesuri literare şi cu toată simplitatea pe care mi-o permite acest mediu: grea sarcină! Aţi putea spune că am eşuat, dar nu îmi reproşati că am încercat şi nici nu mă sfătuiţi sămi schimb ţinta şi să mi-o fixez pe alte idei deja acceptate, consacrate. Puvis de Chavannes este exemplul perfect. Desigur, Puvis mă copleşeşte cu talentul şi experienţa sa, care mie îmi lipsesc; îl admir la fel ca dvs. dacă nu şi mai mult, dar din motive total diferite (şi nu fiţi deranjat de această nouă neînţelegere!)* **Fiecare dintre noi aparţine unui anumit timp.**

Guvernul are dreptate să nu îmi acorde dreptul de-a executa anumite lucrări publice pentru că acestea nu ar putea ieşi pe gustul majorităţii, iar mie mi-ar fi imposibil să accept oricum, din moment ce odată ce aş accepta nu aş mai avea ca alternativă

decât minciuna şi trădarea credinţei mele.

La expoziţia de la Durand-Ruel's (1893) un tânăr care nu-mi înţelegea picturile l-a rugat pe Degas să i le explice. Zâmbind acesta i-a recitat o fabulă din La Fontaine.

"Vezi tu, Gauguin este ca lupul slab fără zgardă- aşa e el, preferă libertatea şi moartea prin înfometare decât sclavia şi abundenţa."

După 15 ani de luptă şi strădiunţe începem acum a ne elibera de influenţa Academiei, de toate confuziile formulelor sale fără respectarea cărora nimeni nu ar putea spera la onoare sau bani: desen, compoziţie, coloristică, imitaţie realistă a naturii şi aşa mai departe. Nu mai departe decât ieri, un mathematician (Charles Henry) a încercat să demonstreze de ce nu trebuie să folosim lumini şi culori schimbătoare.

Acum pericolul a trecut. Da, suntem liberi! Dar încă întrezăresc un alt pericol scânteind la orizont şi aş vrea despre asta să discut cu dvs. Această lungă şi plictisitoare scrisoare de fapt a fost scrisă cu acest motiv. Critica de azi, când este serioasă şi inteligentă, plină de bune intenţii, tinde să impună asupra noastră o metodă de gândire

şi de visare care ne-ar aduce o nouă limitare. Preocupată de caracterul ei în sine, în câmpul specificităţii ei (literatura), ea pierde din vedere ceea ce ne preocupă pe noi pictorii: pictura. Şi dacă e adevărat acest fapt, atunci îmi permit să fiu destul de impertinent şi să-l citez pe Mallarme: **"Criticul e o persoană care se îndeletniceşte cu ceva care nu-l priveşte."**

*În memoria sa, vă rog să-mi permiţi să vă ofer, această schiţă în creion, puţin învechită de-acum - o vagă reamintire a iubitului şi frumosului său chip, radiind chiar şi aici în desen... printre umbre. Nu e un cadou, ci mai curând o invocare a indulgenţei de care are atâta nevoie naivitatea şi violenţa mea." **

Când termină simţi o uşoară adiere în jurul mâinii în care ţinea penelul şi o bănui citind.

- Ai terminat? i se adresa el încrezător.

Niciun răspuns. În liniştea de cavou a sălii se auzea doar zgomotul lemnelor arzând mocnit. Aşteptă ...dar nu putea suporta să aştepte prea mult:

- Te-am intrebat cevaaa!, se răsti bărbatul lovind violent cu mâna aerul de deasupra textului.

- O!... dragul meu erou, ai rămas acelaşi vultur şi toţi anii aceştia petrecuţi lângă mine se pare că nu te-au schimbat. Bănuiesc că eşti tare mândru de tine? eroul meu civilizator! mai adaugă ea sarcastic.

“Erouuuul meeeeu civilizatooor!” se auzi ironic şi vocea tăcută până atunci a Focului.

Ecoul ironiei nu se stinsese încă în inima omului când în jurul său începu a prinde contur, mai întâi un braţ de o albeţe neobişnuită acoperit aproape în întregime de o sumedenie de brăţări de aur, apoi umerii, iar mai apoi în câteva clipe, corpul întreag- ivit ca din aburi de ceaţă- al unei femei blonde, deosebit de frumoasă şi depăşind ca statură cu mult înălţimea bărbatului. Trupul îi era înveşmântat cochet într-un sari de culoarea smaraldului.

Bărbatul primi rece prezenţa femeii lângă trupul său şi se mulţumi doar a o observa mimând privirea unui străin. Ochii zeiţei scăpărară însă luciri de abis şi brusc el simţi o sete teribilă. Ca şi când ar fi intuit, femeia întinse braţele şi dintr-o nişă invizibilă a aerului din jur luă două cupe mari de argint şi declamă:

“Să bem aşadar... în cinstea Artei Veşnice!”

Încet, încet dinspre trupul femeii persistenţa unui parfum odată iubit şi uitat începu a-i învălui bărbatului memoria. “Penelopa” gândi el, dar gândul îi dispăru iute în cuprinsul altor mii şi mii de gânduri.

Goli cu poftă conţinutul simţind vinul alergându-i iute prin întreg corpul şi asta îl înveseli. Zeiţa râse sonor şi ea şi ca din greşeală îi atinse umerii puternici. Sala dispăru şi luă înfăţişarea unei case coloniale franceze cu ferestrele dinspre terasă orientate spre plaja cu palmieri şi nisip auriu din apropierea unui sat de pescari. Soarele ardea zdrobitor şi totul constrasta puternic cu tenul închis acum al femeii şi cu părul ei lung de culoarea abanosului. Păşiră legănându-se, îmbrăţişaţi, în afara casei şi se-ndreptară, coborând colina ca-n joacă, spre locul unde marea cânta. Ajuns pe plajă, bărbatul mugi ca un animal şi cuprinse trupul femeii prefăcându-se a muşca din el precum obişnuiesc leii să muşte în savană din carnea crudă a gazelelor. Începea lungul ritual al iubirii.

Cât să fi durat ? O oră, două, o viaţă? cine poată să spună?! pe insula aceea nimic nu părea a măsura corect timpul. Când s-au ridicat marea împrăştia culoarea apusului continuând să cânte

la picioarele lor. Dinspre satul de pescari zgomotele zilei încetaseră. Bărbatul îi oferi braţul şi femeia i-l strânse drăgăstos lângă trupul ei cât timp urcară înapoi colina spre casă.

- Hai, povesteste-mi despre Lolita? Te rog! îl invită ea pe drum. Spune-mi cum arăta şi cum v-aţi întâlnit. În ce an era asta ?

Bărbatul se opri din mers cu un aer meditativ, zâmbind unui gând interior. Urmă apoi cu o oarecare timiditate:

- "Dimineaţa, era Lo, pur şi simplu Lo. Cum stătea în picioare, un metru cincizeci în şosete. Era Lola, când purta pantaloni pescăreşti. Era Dolly, la şcoală. Dolores era ea în împrejurări oficiale. Dar, în braţele mele, era întotdeauna Lolita."**...

OMUL îşi continuă povestea şi pe terasa casei şi asta în ciuda zgomotului infernal ce venea dinspre abatorul din apropiere. Femeia însă nu părea să-l mai asculte, ci doar chicotea din ce în ce mai des fără rost, iar când nu-şi plimba mâna micuţă prin zulufii aurii îl muşca răutăcioasă de lobul urechii stângi acuzându-l că a devenit prea serios şi că îi este imposibil să trăiască lângă un aşa morocănos.

Sfârşit fără final

* **Paul Gauguin (1848 - 1903)** - ***Scrisoare către Fontainas*** trimisă **din Tahiti**, în **martie 1899**, ca răspuns la articolul de critică publicat de Andre Fontainas privind pictura lui Gauguin *"De unde venim? Cine suntem? Unde ne îndreptăm?"*. Fontainas reclamă în articolul respectiv că ***"abstracţiile nu pot fi comunicate prin imagini concrete decât dacă în mintea artistului acestea au prins în prealabil conturul unor naturale alegorii şi abia după aceea, acestea vor putea prinde viaţă"***. Originalul scrisorii a fost publicat în "Lettres de Paul Gauguin a Andre Fontainas", Paris, 1921. Traducerea liberă de faţă este după un text în limba engleză şi nu după originalul francez.Sublinierile din scrisoare aparţin traducătorului.

** fragment de început al romanului **''Lolita''**, scris de **Vladimir Nabokov** şi publicat pentru prima oară în Franţa anului **1955.**

Happy Halloween, România!

cameleonilor
cu pielea roşie pe dinăuntru

"...La auzul cuvintelor, Genevieve* icni şi capul îi alunecă mult pe spate, într-o postură nefirească ca o minge de paie. Scoase un ţipăt ascuţit şi cristalele celor o mie şi o sută de candelabre de sub cupola imensei boltiri de piatră scânciră cu glas de copil. Începu să se clatine. La început uşor, abia perceptibil, apoi din ce în ce mai puternic ca purtată frenetic de ritmul ascuns al unei partituri de swing neauzite. Vitraliile zăngăniră înfiorător şi plumbii lor ţâşniră în aer. Legendele lumii admirate de-a lungul atâtor veacuri se risipiră sfărâmându-se cu zgomot de granitul rece al sălii în miliarde de cioburi multicolore.

Pricepură prea târziu. De la înălţimea-i statuară, scăzând sub propria-i greutate precum nisipul dintr-o clepsidră Genevieve se prăbuşi. Un val uriaş de cerneală izbucni din inima ei rănită împroşcându-i pe toţi cei aflaţi de faţă. Mulţimea îşi feri chipul cu scârbă.

Murea sub privirilor lor şi în sala

tronului coborî îndurerată, tăcută, Luna. În locul acela în care atâtea generaţii de oameni cunoscuseră numai veselia şi cântecul acum se aşternu răcoarea morţii şi a singurătăţii. Amuţiră.

La picioarele lor sta inert tot ce iubiseră şi veneraseră mai mult. Blestemaţi erau şi blestemaţi vor fi ei în toţi vecii vecilor. Ştiau că Pruncul Omului, va tresări speriat în somn, şi că mamele tuturor pruncilor de-acum vor trebui să desfacă scoici cu descântece pomenind de această zi pentru a risipi din preajma casei duhurile rele slobozite pe pământ. Ştiau că nimeni nu le va mai purta numele, iar în serile cu lună plină cei mai puternici tinerii din clan vor dansa pe jăratic cu tălpile goale jurând răzbunare...dincolo de tărâmul oricărei vieţi. Şi cum să nu vrei să mori, dar şi cum să poţi trăi de vreme ce şi sufletul le va fi etern hărţuit şi fără pavăză. Vai! Vai, mie! se căina disperat fiecare cu sufletul încovoiat de povara ruşinii ... Vai nouă! murmurau ei sărutând printre lacrimi cioburile risipite de sticlă ...

(aici lipseşte o frântură din text!)

...ei toţi, care odată au fost mândri de numele lor şi care apoi au îmbrăcat neamul în zeghea umilinţei fără

măsură ”

...mai mult nu conţinea acel pergament. Aşa l-am găsit. O mână neştiută smulsese din textura lui o bucată, exact din locul de unde începea lungul şir de nume, al celor sub privirile cărora căzuse răpusă Frumuseţea Lumii.

Moarte fără odihnă lor dincolo de viaţa veşnică şi siluitorului de text!

** Genevieve: sfântă protectoare a oraşului Paris, care prin curaj şi rugăciune a salvat citadela de pustiirile barbarilor conduşi de hunul Attila.*

Cu revoluţia în vine

celor ucişi, vânduţi şi minţiţi în dec.89

“Primul lucru de menţionat este că în vinele fiului meu curge sânge de irlandez rebel, de cuceritor spaniol şi de argentinian patriot. Este evident Che a moştenit trăsăturile neastâmpăraţilor noştri străbuni.”

Ernesto Guevara – despre Che Chevara

- Aleluia!
- Aleluia!
- I-auzi una!
- I-auzi două!
- I-auzi anu’optzeci şi nouă:
- când vor face plopii pere
- ... şi răchita micşunele!”
- când va exploda ca tunu’
- ... mămăliga şi ceaunu’.
- Aleluia!
- Aleluia, tăticule!

Se opriră din hăulit îmbrăţişându-se straşnic şi sărutându-se pe câte amândoi obrajii cu zgomot. Apoi, năduşiţi de fervoarea jocului, îşi

reluară locurile în jurul mesei pe care era aşezat un televizor. Fiecare îşi stingea fierbânţeala turnându-şi dintr-o carafă plină cu vin roşu. Cel mai tânăr îşi aprinse şi o mahoarcă.

- Tăticule, de terminăm cu comuniştii, eu să ştii că mă-ntorc la ţară.

- Păi, şi ce? nu vin şi eu cu tine?

În răstimpuri, prin tocurile şubrezite ale ferestrei, în mica bucătărioară de bloc, pătrundeau dinspre bulevard, odată cu şuierul gerului, zgomotele unei mulţimi agitate. La televizor erau non-stop comunicate: "Facem apel la toţi cetăţenii, la toţi cei cu inima română să vină la televiziune! Să vină, să apărăm ..."

Bărbaţii ascultau cu moacele prinse în pânza imaginilor transmise cu sonorul la maxim. Din când în când, cel tânăr apuca să răsufle din ţigară scoţând largi rotocoale de fum.

- Măi da' bine îi mai stă lu' ăsta. E ca şi dat în mă-sa'. Comisar, deh. Şi de are şi de nu la costum armă, ăsta tot a comisar miroase.

- Comisar, tăticule, vezi bine!

Orele treceau cu gerul zgâriind în fereastre şi cu cei doi tăifăsuind. Aşa le era obiceiul: să vorbească şi să golească după o carafă, altă carafă.

Obicei vechi, ăsta, ca tata şi cu fiul să-şi stingă reciproc arsura cuvintelor, în special iarna, cu vin pregătit din toamnă. Lubrefiată, mintea celor doi începea şi ea de-acum a se învârti pe noi rulmenţi.

- Măi Milică, mi-e frică de mă-ta'. Ce-o fi de capul ei, singură acolo la ţară şi fără să ştie de tot ce se întâmplă. Că n-are, mă, şi ea acolo, săraca de ea, barem un televizor.

- Stai liniştit matale, că ea o fi deja la văru' Vasile...

- De-i acolo, asta înseamnă că-s doar ele două, tot singure, ea şi cu a lu' Vasile. Că de l-a prins vestea pe Vasile în cârciumă, ăsta o mai ajunge acasă peste-o săptămână... mai ales cum îi el, cu boală la comunişti. Dracu' o ştie ce-o mai face nebunu-n sat. Ăla îţi zic, că-i beat acu' de nici calul nu-l mai recunoaşte.

- Păi cum...da' de mâine om fi şi noi acolo, numa' stai să-l prindă ăştia pe Ceaşcă.

- Să-l prindă, cum nu, da' bă... mie de una-mi este: să nu vie ruşii peste noi.

- Păi nu-auzişi, bre, tăticule, că ruşii au şi ei treabă. Doar ne-a zis actorul: ruşii şi ei acu' o cârmesc la dreapta.

- Or cârmi-o ei, da' numa' să n–o

cârmească întâi pe-acilea, asta-mi e grija cea mare.

- Ei vin? ... şi de-or veni, vin pe pizda mamii lor, că noi n-om sta de mămăligă. I-auzi cum strigă. Stai să-ţi deschid geamu'.... Îi auzi?

Ascultară mulţimea de afară care acum cânta îndemnându-se în mod patriotic.

Milică apucă din nou carafa. Vinul roşu se îngrămădi repede să acopere urma veche lasată pe pahare.

- Mă' tăticule, de terminăm cu comunismul ăsta, de ce ne-om apuca dup-aia? Că pe ăsta de bine, de rău, l-am cam făcut praf!

- Păi... io bănuiesc că ne-om lua iar de treabă.

- De treabă, de treabă, bre, dar de care treabă, dacă pe comunişti îi dădurăm la vale?

- O reluăm pe-aia, pe aia pe care am lăsat-o neterminată în paşpa'. O luăm iară cu regele, cred eu.

- Şi-o fi mai bine?

- Da'cu ăştia ţi-a fost bine?

Din televizor porniră să se audă zgomotele unor rafale de mitralieră. Încolţiţi parcă, între cântecele de-afară şi cadenţa pătrunsă prin difuzoare, se grăbiră să închidă fereastra pentru a se regrupa în faţa televizorului.

- Ia uite-i mă, ce trag nenorociţii!

- Trageţi, măi, în noi?...se aruncă Milică cu pumnul strâns la televizor...Trag în noi ăştia, măi, tată, tu îi vezi?...Ăştia ne omoară poporul! Futu-vă muma-n cur de terorişti!

- Nu vor să le scape ciolanu'.

- Ar trebui scoasă toată armata şi trimisă acolo....Da, toată armata, cu tancurile, cu tunurile, toţi, ca să-i nimicim pe terorişti...Nu? Ce zici, tăticule?

- Păi zic să-i cheme degrabă, de nu...

- Da' te gândeşti tăticule, că m-or chema ăştia la-ncorporare, ai?

- Păi de te-or chema, îi cheamă pe toţi, nu?

Milică tăcu, neconvins de valoarea argumentului şi, pentru un timp, păru ca dus pe gânduri. Asta cu încorporarea lui nu îi suna bine...”doar era tânăr”, sfârşi el de gândit şi apoi, scoţând un icnet din coşul pieptului, se ridică în capu' oaselor pentru a-şi mai turna un păhărel.

- M-oi duce, tăticule... pentru ăştia, zise apoi, încet, cu gura pe jumate scufundată în paharul plin.

Atacul contra televiziunii părea a se înteţi. De asemenea, din stradă

răzbătea în cameră ecoul unor împuşcături răzleţe trase prin apropiere. Cineva striga "se trageeee!".

- Ia dă-i măi Milică lu' ăsta sonoru' mai încet, ca să auzim ce-i şi pe-afară şi... stinge şi luminile astea. Om sta mai camuflaţi. Dracu ştie, să nu pună vreunul din ăia luneta pe noi şi să ne vadă cum ne dăm pe-aici cu fundul de podea de dragu' revoluţiei.

Milică se conformă şi stinse lumina.

- E agitaţie mare pe-acolo, cine ştie ce-o fi pe stradă? medită bătrânul.

- Sunt toţi acolo, strânşi la Poştă... aşa zicea vecinul.

- Care, mă?

- Buţă, Buţă miliţianu'. Am fost de dimineţa pe la el de-am băut o cafea.

- Şi el ce zicea?

- Cică au luat "golanii" Poşta. El zicea. Da' tot el zicea că nu se ştie şi că ăia de au Poşta dimineaţă, adică mâine, abia ăia or să câştige.

- Mă-sa pe gheaţă şi cu ăsta Milică, da' o fi ştiind el ceva.

- O fi ştiind ori ba, eu am fost pe la el. Să vadă că noi ne vedem de treabă. Şi-n plus m-a potcovit şi cu o cafea, din aia de-a lui.

- Da' acu' o mai fi el oare acasă.... or o fi colea în televizor de partea...?

- Hîm, cine să ştie tăticule, că doar

armă are.

- ?!

- Păi, n-am fost la petrecere de ziua lui, vinerea trecută cînd s-a lăsat cu giamparalele? Am fost. Ei bine, el se cam machise. Veselie, ştii. Şi vine şi mă ia aşa deoparte. "Hai, zice, vino săţi arăt, Milică, în ce stă puterea mea". Şi mă trase după el în dormitor. Acolo îl văd, că se apleacă nebunul şi de sub pat, numa' ce scoate un ditamai teşcoiul de teacă. Să înnebunesc, nu alta. Că nu ştii cu nebunul. Şi poate că mi-ar fi arătat el în final şi arma, de nu i-ar fi intrat taman atunci muierea-n cameră.

- Mă, fută-l Stalin!

- Fută-l!

Rostogoliră din nou câte un pahar pe gât. Oraşul vuia de sirenele maşinilor. Pe ecran aceleaşi imagini cu trasoarele ciugulind din pereţii Televiziunii.

- Şi zici că toţi sunt la Poştă, acu'?

- Da, să apere clădirea că-i stategic amplasată. Ca şi ăştia de la Televiziune.

- Las' să apere, foarte bine, las'să apere. Ne-om duce şi noi Milică, dar întâi să vedem că-l prind ăştia pe nea' Nicu.

- Asta aşa-i, tăticule. Uneltesc ei

ceva. Cine ştie pe unde or fi?

- Cică armata a închis graniţele. I-auzi, măi?

- Ce-i? Dă mai tare sonorul.

- Gata, cică i-ar fi prins!

- Cum, măi? Eşti sigur?

- Ascultă!

La televizor se anunţa prinderea celor doi dictatori la Târgovişte. Amândoi săriră de pe scaune ţipând cu bucurie: Uraaa! Uraaa!

- Haideţi, măi, acum!

- Haideţi, fraţilor!

- Poporul Milică!

- Poporul tăticule!

- Trăiască Revoluţia!

- Traiască ai noştri!

- Măi, lupta nu s-a terminat!

- Nu ! Nu s-a terminat, dar învingem!

- Învingem, desigur, tăticule!

- Cică îl au acum şi pe ăstălalt....

- Gata-s ăştia!

- Vezi bine!

Se ridicară şi din poziţia respectuoasă de "drepţi", cu mâinile întinse, îşi închinară paharele spre televizor. Amândoi, tată şi fiu, ca într-un ritual. Şi desigur că era un ritual, cu toată îndreptăţirea, din moment ce amândoi credeau cu însufleţire că măcar unul din grupul acela de profeţi

care conduceau de pe ecran revoluţia, trebuie să se fi ocupat cu numărarea celor ce stăteau acum ca şi ei şi închinau pahare revoluţiei.

- Tu crezi că o să le fie bine la ăştia acum? întrebă Milică.

- La comunişti vrei să zici?

- Da, lor?

- Păi de mîine dis-de-dimineţă ne şi apucăm să-i scoatem pe toţi de urechi şi să-i judecăm în piaţa publică.

- Şi pe Buţă.

- Şi pe el, grijania lui, pe el primul, desigur.

- Aşa trebuie, să-i judece poporul că destul a îndurat!

- A îndurat. Nu tu pâine!

- Nu tu carne!

- Nu tu ouă!

- Nu tu porc!

- Nu tu băutură!

- Să-i văd acum pe ăi' de la partid. Să-i vad când i-om strânge cu uşa.

- Şi pe toţi lingăii lor.

- Da, da, pe toţi ăia din partid. Luaţi toţi. După liste. Pân' la unu.

Milică înghiţi greu după ultimele cuvinte, de parcă astea i-ar fi lăsat, odată rostite, un os de peşte înfipt în cerul gurii. Tuşi, se înecă şi tuşi din nou. Goli conţinutul unui nou pahar. Când îşi reveni reuşi să-ngâne:

- Dar noi?
- Care noi Milică?
- Noi bre, noi: ăştia doi.
- Păi ce-i cu noi? Că nu-nţeleg?
- Mă, tăticule,...matale ai uitat că şi eu am carnet?
- Ai! Şi? Ce, eu n-am?
- Păi nu suntem şi noi comunişti carevasăzică?
- Suntem pe dracu', tu ai înnebunit? Ba nu suntem deloc. Ce mă, ai avut tu carne pe masă ca ăia în fiecare zi? Ai avut? Ai avut un rahat, că de nu creşteam eu şi cu mă-ta pe ascuns la ţară în fiecare an un porc tu nici nu ştiai ce-i ăla.
- Da carnete avem tăticule?!
- Avem? Ia dă-l tu încoace pe al tău.

Milică scoase carnetul din buzunarul pantalonilor şi-l înmână docil lu' ta-su.

- Carnete zici, na carnete! Batrânul luă o foarfecă şi începu să taie carnetul în patru. Apoi îl scoase şi pe al lui, tăindu-l deasemenea. Când termină îi zise: Ei vezi! Gataaa, nu mai aveeem. La ce ne trebuie? Ne-au trebuit, am avut, nu ne mai trebuie, nu mai aveeeem! Cristosu' lor de carnete, că numai belele am avut de la ele.
- Belele, belele, că încă mă mai dor braţele.

- Că numa' pe tine?

Ha,ha. Milică râse şi el, fiecare dintre ei părând a cunoşte povestea celuilalt.

Una era povestea cu rulmenţii sau cum îşi luase Milică carnetul de partid, cu taică-su muncind pe ascuns în secţie o săptămână întreagă, noapte de noapte. Şi uite aşa s-au produs rulmenţii cu care mai apoi fecioru' a reuşit să spargă norma uzinei. Ori cealaltă poveste, tot împreună, când, după o beţie cruntă, taică-su şi-a scăpat carnetul în latrină de-au trebuit să scoată tot rahatul în ogradă ca să găsească “nestematul”.

- Barem matale ţi l-au dat pe merit, tăticule.
- Pe merit, băiete, pe merit, nu degeaba am fost cel mai bun strungar din secţie.

Într-un târziu, cei doi adormiră, obosiţi, dar cu sentimentul datoriei împlinite. Bucăţile tăiate ale carnetele de partid se odihneau şi ele acum, aşezate grămadă pe un morman de chiştoace.

Afară, mulţimea se potolise şi fiecare vorbea mai mult în şoaptă. Nu se mai auzeau cântece şi nici focuri de armă. Noaptea părea a-şi recuceri din drepturile ei. Televizorul singur

doar, se încăpăţâna să nu doarmă, transmiţând neîntrerupt comunicate către ţară. Chiar şi aşa, cu sonorul oprit.

....

Cât să fi dormit bărbaţii ? Nu se ştie. Oricum primul care se trezi, iute se şi pironi cu ochii în cutia televizorului. Era Milică. Dracie! La televizor revoluţia părea să-şi fi înclinat deacum balanţa. Dinspre stradă de asemenea începură să se audă susţinute focuri de armă. Măi să fie! Îl apucă pe bătrân cu mâinile de umeri şi-l zgâlţâi puternic.

- Tăticule, trezeşte-te. De data asta chiar că am dat de dracu.

- Ei, ce-i? Batrânul îşi adună ochelarii de pe masă şi, potrivindu-i, privi şi el mirat la televizor.

- Aştia au pierdut controlul la Televiziune, tăticule. Priveşte!

- Cum aşa?

- Priveşte, bre, acolo?

- Aoleu!

Pe scara blocului se auzi glasul lui Buţă. Înjurând. Pe cine? Nu ştiau. Apoi chiar şi un foc de armă. Violent, sunetul se amplifică printre coloanele de beton ale blocului. Cine să fi tras? Şi-n cine?

Bărbaţii ascultau încremeniţi privind dinspre bucătărioară spre uşa apartamentului.

- Ei, până aici ne-a fost, tăticule. Ce ne facem acum ... şi fără carnete? Carnetele noastre, tăticuleeee?

Se apucară să le pună în ordine, sortând bucăţile. Găsiră şi lipici, iar cu fâşii subţiri de scotch reuşiră într-un târziu sa le refacă cât de cât. Cât timp le luă lucrul, mai gătiră o bastârcă. Deşi munciră conştiincios şi îşi dădură tot interesul, evident carnetele nu prea arătau bine.

Milică fu primul care avu curajul să se exprime cu privire la condiţia acestora. Că astea arătau cam jerpelite, că ăştia nu erau proşti şi că or să-şi dea seama, în fine, carnetele arătau de parcă ar fi trecut printre trasoare.

- Că nu prea arată bine, este drept fiule.

- Păi arată ca lovite de revoluţie. Ce ne facem? Numai o minune ne mai poate salva!

- Minune, zici? Minune!... Desigur minune, băiete, că bine zici. Păi, nu e noaptea dinaintea Crăciunului? Este? Este! E chiar noaptea cand se pot întâmpla minunile. Mai bine nici că se putea potrivi. Hai! Hai, să punem carnetele lângă icoana Fecioarei Maria şi să ne rugăm la ea Milică. Să ne rugăm,

da! da' să te rogi Milică la Fecioară, cum nu te-ai mai rugat tu vreodată, cu toată puterea sufletului tău pe care ţi l-a dat buna de maică-ta. Să te rogi pentru o minune, pentru o minune, că numai ea Fecioara ne mai poate scăpa în ceasul ăsta de răstrişte. Aleluia!

- Aleluia!

Beţi, obosiţi, bărbaţii aşezară carnetele pe poliţa de sub icoană Fecioarei. Reuşiră să aprindă şi candela. Încă un semn. Şi începură să se roage. La televizor continuau să se vadă trasoarele muşcând din pereţii televiziunii. Rafale de mitralieră izbucneau dinspre stradă, sacadat, zgâlţâindu-le geamurile."Doamne, maica noastră, care ne-ai..." "*în aceste ceasuri, avem mai mult ca oricând nevoie de sprijinul... de entuziasmul dumneavoastră ... nu lăsaţi Revolutia să moară! Veniţi la Televiziune! ...Români...!*", "... căci noi nu te-am rugat niciodată, dar acum în ceasul greu al descumpănirii noastre,..."

....

Zorii intrară şi în micul apartament, dezvăluindu-i interiorul. În mijlocul încăperii o masă acoperită de o muşama cu flori şi pe ea, regeşte, sta un televizor încă funcţionând. Lângă acesta un morman enorm de chiştoace

revărsate peste marginile unei scrumiere din porţelan ieftin. Apoi tot acolo, câteva felioare uscate de brânză şi o carafă răsturnată. Mai într-un colţ, rămăşiţe dintr-un carton de culoare roşie, o foarfecă şi un scotch.

La televizor aceleaşi feţe de profeţi, acum puţin obosite, anunţau încă o noapte victorioasă de partea Revoluţiei.

Pe linoleul podelii două trupuri dormeau îmbrăţişate sub icoana Sfintei Fecioare. Alături de candelă, pe policioară, stăteau deschise două carnete de partid având filele acoperite cu mult scotch, aplicat neîndemânatic. Pe unul din ele se puteau citi uşor rândurile:

Nume: *Petrarcă Milică*

Anul naşterii: **1967**

Iar din poza alăturată numelui, **ochii unui om trecut bine de cinzeci de ani** priveau, miraţi parcă şi ei, minunea.

Aleluia!...şi cu anul **1989.**

Gherilă

Ce nu a fost spus? Perpetuu client al propriei sale vinovăţii, al propriei sale conştiinţe, omul. Şi cum ar putea el să exprime ceva nou vorbind de propria-i mizerie? Şi ce înseamnă a supravieţui? nimic altceva decât a nu cădea în ispita evaporării...la celălalt capăt capcană uşoară sinuciderea.

A aştepta... a aştepta. Îndurând procesul dublu al uzurpării: al timpului şi al conştiinţei. A călători înfrânt tovarăş mereu cu vina. De cele mai multe ori sinceritatea se dovedeşte şi ea nu o virtute, ci o capitulare. Vinovat. Vinovat de... sincer, recunoscând că.... Mereu descoperit şi fără apărare în faţa vinei. Din nou şi din nou vinovaţi. Sfârşind cu a desluşi o vină, începe întotdeauna tortura acceptării ei.

Uneori voinţa sufocată şi un sens ascuns al vieţii vor erupe în revoluţii perfide, declamative, de asemeni, vinovate şi ele. Izolate şi înfrânte vor lăsa loc vinovăţiei să se reverse spre albii şi mai mari. Se va instala cu autoputernicie paralizând sistemul, anihilând orice opoziţie. Conştiinţa şi ea va provoca nonsensul existenţei dinăuntrul omului. Cele două, vina şi conştiinţa, vor juca o partidă bună “peste capul omului”, înlăturându-l. O expulzare începută în conştiinţă întotdeauna în căutarea unui certificat de deces .Victimă a jocului lor lugubru întotdeauna e ...omul.

Depăşind o perioadă de depresie încerci un sentiment de învingător. Dar nu eşti. Eşti doar un “supravieţuitor”de scurtă durată. Mai mult de atât vei căpata o coloratură neplăcută în ochii celorlalţi. Vinovat din nou ca posesor al unei ruşinoase fibre ....ce nu se lasă supusă. De ce nu a cedat? Orice răspuns va fi susceptibil. Vitalitatea provoacă întotdeauna silă contemporanilor ca fiind inacceptabilă în raport cu tragedia ce-i înconjoară . Degeaba vei încerca să explici, în extrem totul va deveni ambiguu.

Ce rămâne de făcut? Uşa dezastrului trântită implacabil în botul oricărui destin. Şi apoi: *Nimicu*l. Absenţa a orice. ***Să nu încerci a măsura abisul!*** Cineva enunţa deunăzi, o alcătuire inflamatorie pentru o conştiintă normală: “sunt nefericit!” Cât de îndepărtată e o astfel de lume.

O lume cu astfel de preocupări. Ca şi cum ‘’fericirea’’ ar fi posibilă în acest deşert cu o ariditate ce-ţi ucide mintea. Purgatoriu ori Limbo? Cu nici una dintre aceste locaţii nu te vei putea felicita. Nu! nici măcar atât. Eşti doar într-un loc unde vina îşi devorează întotdeauna suportul. Moarte? posibil, dar nimic asiguratoriu şi în rest, atâta cât este, viaţa ca un timp pe care l-a închiriat în totalitate vina. A închiriat omul, trăirile lui, peisajul. Acolo şi aici, de jur împrejur, oficiul vinei şi tu privind zilnic în gura nesăţioasă a fiarei. Sentimentalizând îi vei mări apetitul şi vivacitatea bulimicei făpturi. Vei ajunge maliţios şi vor fi nopţi desigur, convieţuind cu ea, în care te vei raporta la ea ca la o fiinţă vie. Nimic nu te ajuta oricum, dimpotrivă.

Ea va trăi dincolo de existenţa ta şi îţi va devora imaginea până la limitele timpului. Dincolo de societate. Aşa-i reclamă regimul şi se va dovedi un executor testamentar extrem de priceput. Vei pierde în ‘’mica ta afacere cu ea’’ nu numai timpul vieţii pe care şi l-a acaparat oricum -mai mult sau mai puţin cu voia ta- dar şi bruma de eternitate, oricare ar fi natura acesteia. Toată corespondenţa adresată fiinţei sau nefiinţei tale îi va parveni ei şi ea

îşi va îndeplini conştiincios, fără rabat, misiunea de cioclu.

Oh, Minerva, dăruieşte-mi din harul tău! Cărui dintre sfetnici să mă pot încredinţa? Şi cine nu mă va trăda vinei? Cine să aibă puterea de-a îndura atacul făţiş al acestei hidre?

Prezenţa raţiunii e şi ea un musafir neplăcut în curtea propriei tale conştiinţei şi nu va dura mult până când şi ea se va subordona vinei. Va deveni una din prezenţele neobosite din camera de supraveghere a torturii. Pe uşa ego-ului tău careva zelos a înscripţionat din timp textul: “Când aveţi timp urinaţi aici!”. Întrebată, vina numeşte asta o cale de penitenţă uşoară

Aşa arată cetatea vinei. Cu un Dumnezeu căruia nu i te mai poţi adresa. Vina se va îngriji să scurtcircuiteze orice canale de comunicare şi te vei trezi în toate încercările tale mereu poticnit la picioarele ei. Toate semnalele îţi vor fi disecate şi analizate. Apoi raliate vinovăţiei şi vina ta va spori. Regretul în forma lui târzie va fi de neacceptat şi insuficient. Devenit vinovat, petrecându-ţi zilele în timpul vinovăţiei tale- regretând un fapt vei asmuţi o sută.

Mirajul eliberării - iubirea;

mirajul înţelegerii - prietenia;

mirajul înţelepciunii - statornicia în sinele tău ca într-o ultimă redută.

În cetatea vinei cărturarii şi cărţile sunt cei dintâi sortiţi pieirii şi smulşi din locul memoriei. Vinovatul încarcerat le va privi supliciul prin vizeta unor idealuri devenite acum ziduri de piatră, reci. Propria condamnare ţi se va insinua secundă cu secundă până când, umil, din dorinţa unui sfârşit cât mai rapid vei cere mărirea pedepsei: "posibil să fiu îndurat cu o vină şi mai mare?" Deşi, întârziată, aceasta nu-ţi va fi refuzată niciodată.

*

Temniţă. Întuneric. *" Fiecare e fiul faptelor sale."* (Cervantes) Şi să nu îţi fie greu? De care fibră să te agăţi cu toată speranţa? *"Te doare ceva?"* un glas răzbate târziu dinspre îngropatele coloane ale fiinţei tale. Mama. "Nu, nu mamă, nu mă mai doare nimic, nu mă mai doare nimic, dormi, e noapte." Şi chiar, parcă nimic nu mai doare. Cât să fi trecut? Un an, zece?! Nu mă mai doare nimic, ramas aşa agăţat între şedinţele de durere. **Atenţie, pericol!** Patetismul este aura vinovatului, cum îngerii şi sfinţii îşi au cununa lor, vinovaţii au în schimb patetismul. Adevăraţi maeştri ai artei. Modele, modele... Raskolnikov în piaţă, recunoscându-şi vina. Nu îmi lipsesc nici disperarea şi nici dezolarea, îmi lipseşte doar publicul?! Sunt singur. Alte, alte modele... Zahei Orbul? Sunt şi eu orb. Şi orb îmi port vinovăţia. În cârca mea, confortabil aşezată ca-ntr-un culcuş, scheunând ca o fiară. Îi dau să mănânce şi când ştiu că doarme păstrez o linişte vinovată, complice. Atunci încerc să îmi scriu raţia de 200 de cuvinte. 200 de cuvinte stupide. Să clădeşti cazemate folosind în loc de mortar cuvinte. Consoane de pus la colţuri, silabe pe contraforţi . Litere, cuvinte, propoziţii, fraze, dialoguri. Şi cu toate astea sperând a-ţi întări fiinţa. Poate cuvintele nu sunt, ci doar par trainice. Poate. Dar este tot ce mi-a mai rămas. Chiar şi exprimarea de ambiguităţi e mai bună decât tăcerea în apărarea redutei. Cuvinte! Cuvinte! Cuvinte să îmi pot reîntări fiinţa. Dacă nu sunt cuvinte, măcar fragmente de cuvinte. Dacă nu fragmente, atunci măcar silabe. Şi totul pentru o cât de mică rezistenţă. Pentru o capitulare cu o secundă mai tîrziu.

Doar un poem ar mai putea înclina balanţa. Ah, un poem! De-aş avea un poem! Un poem e ca o sărbătoare pentru un asediat. O scurtă şi revigorantă

sărbătoare. Un poem ca un cântec în jurul celui din urmă foc al redutei. O ultimă îngemănare de sunet şi lumină; o ultimă amintire a umanităţii – arzând ca o flacăre vie în noaptea premergătoare definitivei bătălii. În noaptea de dinaintea zorilor, de dinaintea ceţei răscolind flămândă prin firele de lână ale ierbii. A unor zori care nu sunt şi nici nu vor fi ai tăi niciodata...deşi zori.

*

Tablou de asfinţit. Lancea egoului zace frântă peste veştejite coroane de lauri, ceva mai departe, un scut ca o oglindă. În ea umbre certându-se: *"Vei fi învins şi scos în afara redutei. Vei fi scuipat şi târât în urma carului triumfal al vinei. În urmele roţilor ei , abandonate armura şi gloria ta."*

Oh! mi-e sete de un poem! De un poem cu puterea zilelor şi nopţilor care au precedat reduta. Nu artă, ci un poem născut din sete.

Dar nu, muza poeziei coboară rar pe câmpul unor astfel de lupte. Va fi numai o noapte de spaime şi regrete, apoi ceaţa şi zorii atacului. Atât. Slăbită, reduta ta va cădea lipsită de cuvinte.

O senzaţie de neputinţă şi ruşine îţi va însoţi puţinele şi încetele lovituri ale defensivei tale. Şi asta va fi tot. Gândul sinuciderii regale, siluit el însuşi va înceta să mai existe. Târziu clipele vor privi oarbe în bezna dimprejur.

Taci. Când taci, cuvintele tac- când vorbeşti, cuvintele fug speriate. Şi orb şi mut, neputincios asculţi. În fiinţa ta aleargă doar durerea. Îţi simţi egoul un copil speriat. Poemul salvator lipseşte. Dar încă mai speri. Şi totuşi... poate. Gândul aleargă printre cuvintele ce se retrag. Of, e atât de greu singur. Reuşeşti să le atingi pe unele, dar ca sub vrăji neştiute multe dintre ele se transformă-n piatră. Întotdeauna am crezut că o alcătuire de cuvinte poate schimba totul, că poate face diferenţa între cădere şi zbor, între dezastru şi culoare. Că poate răsturna un sens întreg al vieţii. Chiar şi imitaţia unei îmbinări reuşite de cuvinte îşi are puterea ei.. Asemeni unei aşezări unice de cifre. E încă posibil.

Zăpăcit, speriat aleg litere, doar litere. Ori poate un verb?! Dar cât e de greu să alegi la întâmplare. Arta de a nu amesteca în substanţa ei nici o intenţie. Cum poti alege întâmplător?

Le poţi doar culege ... ca pe desăvârşite entităţi. Curatele cuvinte. ***Prezenţa şi puterea voastră o invoc!***

Am sperat întotdeauna la armonia, la dragostea lor. Le-am răsfăţat, iubit. Oh, mai ales iubit. Întâi pe ele. Întotdeauna pe ele. Volume întregi de aer am răscolit în cautarea lor, am cântat şi dansat gândindu-mă la ele. 556 de poeme am recitat de-a lungul întregii vieţi şi am sperat că mă vor accepta. Lipsit am fost însă de îndurarea lor. Ţinut la uşa iatacului lor am adus libaţii de sânge. Şi le-am iubit chiar şi atunci. Am urlat şi râs nebun la porţile lor, preţuindu-le refuzul ca pe un dar al aşteptarii. Atâţia ani şi tot atâtea speranţe. O viaţă am trăit fără să le pot atinge carnea ? ...şi m-am hrănit doar cu adierea lor?

Măcar acum un gest, un singur gest de bunăvoinţă din partea lor ar fi salvarea mea: o mână reuşită de cuvinte! Căci nu doresc să mor în ghearele hienei lipsit de iubirea lor.

*

Un poem, fie şi un singur vers pentru reduta mea. Atât vă cer!

Egoul obosit şi îndurarea minţii zace istovită.

Focul e cenuşă şi în curând zorii au să vină. Poemul îmi lipseşte,

devin nebun. Reduta-i lipsită de orice apărare. Dorinţi neîmplinite îmbracă disperarea, neliniştitoare ca şi noaptea.

Oh, o altă noapte de s-ar naşte din cuvinte!

Să mai câştig o zi de aş putea. Să pot ruga din nou cuvintele ca altădată
şi poate acum s-or îndura
cu un nou destin pentru reduta mea.
Întuneric, linişte.
Apare ceaţa ce anunţă zorii. Urgia vine!

Şi ca o fiară, întâi şi-ntâi îmi devorează zarea. Cutremurat, omul abia de-şi poate ţine,
lancea,
firea,
scutul ,
teama.

Uşor, reduta e străpunsă şi în micul câmp de luptă zadarnic omul se mai zbate în luptă sa cu vina;

Totul se petrece iute.

Înghite fiara cât cuprinde... şi pretutindeni numai cioburi
rănitele visări cu venele străpunse
Urlând grotesc egoul îşi pierde mintea şi-nalţă o ultimă strigare...

Dar iată!

Cuvintele încep să vină,
deşi sunt fragede şi simple
mulţimea lor se leagă în sensuri iscusite.
şi cu forţa lor ele înalţă iarăşi omul,
şi-n umerii ruşinii din răni îi fac să-i crească aripi.

Se-nalţă-n har şi viu poetul,
privind acum din cer cu silă
spre fiara cea murdară

Poetul este şi rămâne Verbul .

Întâlnirea

Unde se arată cine şi unde s-a întâlnit şi cum un duh gras de invidie a legat limbile tuturor celor ce au cutezat şi le-a schimbat feţele într-un mod atât de încâlcit încât până şi zilei i-a urmat la scurt timp o altă zi

sau altfel

spus

despre două personaje aflate pe meleaguri străine cărora prin vraja duhurilor negre ale pământului le-au fost ascunse timp de 24 de ore atât cărările cât şi noaptea.

Stimatul şi bunul domn Drinkwater, un prieten mai în vâstă, acum pensionar, aşezat confortabil sub protecţia dulce a unui cont însumând câteva zeci de milioane bune după vânzarea unei companii de reciclare - una dintre primele de gen din bătrâna Anglie - perfect conştient atât de umorul său cât şi de înţelepciunea acumulată de-a lungul unei cariere tumultoase, carieră pornită cu entuziasm (cum nu uită să precizeze de fiecare dată) de la onorabi-

la înălţime a unei tejghele de bar aflat în inima irishland-ului Kilburn şi ajunsă prin muncă asiduă pe display-ul bursei celei mai înalte clădiri din Canary Wharf , îmi spunea prin 2007: *"Tall man, short trousers"*, referindu-se la noi bărbaţii. Şi damn it, îi dau dreptate... ce altă cheie mai bună aş fi putut folosi pentru a-mi înţelege nerăbdarea şi inconştienţa cu care m-am lansat în toată aventura ce-a urmat. La asta cugetam şi la multe altele de acest soi în seara zilei de 15 mai, când după trei ore de zbor, măsuram cu paşi nervoşi caldarâmul din Plaza de Espana din Madrid, loc de întâlnire stabilit în prealabil printr-un fuior de email-uri cu cel ce avea să-mi fie tovarăş de drum prin inima şi venele deschise ale continentului latin de sub Ecuador. Deh, întru totul un poet şi o fire mistică cum rar mai poţi găsi.

Dar cum nu există pe lume om care să se poată menţine timp îndelungat, vertical şi lucid într-o singură stare, fie aceasta şi de adâncă meditaţie asupra rostului său pe Pamânt – temă crucială, *claro!* - şi devenind profund îngrijorat de arderile petrecute în cuptoarele aflate la baza piramidală a fiinţei mele -ştiut fiind că dintre toate nefericitele predestinări ale omului gândirea este

şi va rămâne încă pentru mult timp de acum încolo procesul cu cea mai mare risipă de energie vitală- a trebuit să mă asigur că nu voi sucomba oferind spaniolilor spectacolul deprimant al prăbuşirii unui om sub povara propriilor sale gânduri pe străzile indecent de murdare şi insensibile ale capitalei lor. Ca urmare, cum deja ochisem prin preumblările mele un loc ce-mi inspira o oarecare încredere- nu vă ascund, îndemnat şi de ispita de-a spiona comunitatea românească de-acolo – am poposit la faimoasa terasă *"EuRomânia"*.

Hei, ce-i tinereţea plină de sine şi spiritul ei avântat mai ales când te simţi printre ai tăi! Şi după câteva sandwich-uri consistente, două halbe de Stella Artois - fiecare afişând cu eleganţă un guler închis la două ace- şi anihilarea rapidă a două păhărele bune de coniac, îmi resimţeam din nou inima şi demnitatea vibrând cu înţelegere în ritmul oraşului. ...Plana în aerul amiezii un oarecare sens comunitar, electric chiar, fapt confirmat şi de bluza roşie pe care o purtam, fabricată dintr-o ţesătură sintetică. Ce mai tura-vura... eram din nou eu, din nou individul acela viu de care eram îndragostit până peste cap în zilele mele bune şi simţindu-mă in-

spirat de el mă puteam declara iarăşi deschis problemelor vieţii şi analizei dăunătorilor ei...

E uluitor căt de puţin avem nevoie, noi, oamenii, pentru a dialoga, iar cei de la Bruxelles zău că ar trebui să înveţe lecţia asta de bun simţ odată pentru totdeauna, *for God's sake!* În rest, ce a urmat a fost mai mult o problemă tehnică din partea mea, ca să mă exprim aşa, dialogul open mind iniţiat cu noii mei tovarăşi aflaţi la trei dintre mesele apropiate fiind- sunt convins pentru fiecare dintre noi indiferent de naţia căreia îi aparţinem- mai mult decât benefic şi plin de înţelepciune. Cum să nu-i dai cezarului... vorba aceea, şi să nu slăveşti tot rostul lumii, când este atât de evident că omul - acest mister învăluit de umbre şi angoase - nu se hrăneşte numai *cu iarbă* (ups!), fructe, legume şi carne cât mai ales din propria-i visare. Am spus visare, nu? Şi da, visare a fost căci abia într-un târziu şi cu mare străduinţă am reuşit a mă desprinde din confreria ce începuse a se contura a falanster, amintindu-mi speriat de viitorul meu tovarăş de drum ce trebuie să fi avut deja cel putin 40 de minute de când îşi tropotea paşii nerăbdător prin locul de întâlnire. Aşa se face că neuitând a-mi

avertiza partenerii atât de plecare cât şi de posibilitatea unei reveniri, am executat degrabă o manevră de învăluire prin flancuri a spaţiului terasei şi, în viteză, am purces să parcurg distanţa pînă la locul stabilit aflat cam la două străzi distanţă.

O să râdeţi, dar în tot timpul cât am alergat nu m-am putut desprinde de un gând: cum se-ntâmpină oare poeţii azi!? Şi simţindu-mă aproape fără de putere asupra acestui abis tematic, enervat şi orbit pesemne de hilarele răspunsuri pe care mi le oferea mintea, m-am trezit oprindu-mă cu tot avântul (şi cu nasul, recunosc, în oarecare măsură şifonat) în umărul unui individ de o statură ce nu inspira posibilitatea lansării vreunui comentariu adiţional. L-am auzit ca prin ceaţa înjurând româneşte şi încă bine şi în scurt timp m-am simţit cercetat de una din feţele acelea promovate de stilul thriller şi prevestitoare de tot ce putea fi mai rau pentru cineva ... dar, slavită fie sfânta maică limbă română căci şi de data asta şi-a arătat deplina ei putere de tămăduire asupra iscusitelor căi ale răului, chiar dacă eu nu am reuşit a silabisi decât cateva din silabele cuvintelor ei magice: m..scu...ier... tati..eu...nu ...am

- Bă, tu erai? păi ce îmi faci măi lepră... că de-o oră te aştept

- ah!... Florin ... ce mă bucur

- te bucuri ca un fâs ce eşti ... şi Florin pe dracu , Vasile şi atât pentru tine, auzi? ... dar nu contează, spune mai bine unde mergem să stăm de vorbă şi să-ţi zic cum vine treaba aia, cu planul nostru...

Cum nu ştiam alt loc şi cum şi el părea deja atins de acelaşi respect privind modul inteligent al dezinhibării bărbatului faţă de mitul Marlyn Monroe prin consumul gradual de bere şi resimţindu-mă încă după şocul avut şi dezechilibrat de noul flux de serotonină ce mă invada în urma turnurii agreabile a situaţiei, mi-am îndrumat viitorul partener de călătorie către terasa abia părăsită reuşind să-i prezint cât de cât detaliile călătoriei având ca ţintă inima imperiului incaş în timp ce acesta mă iniţia în substraturile afacerilor sale legate de închirierea a două locuinţe într-un cartier de *bon ton* din Madrid în vederea protejării unor studente importa(n)te din România, total nemulţumite de situaţia economică din ţara lor de baştină şi de abuzul instituţional de acolo.

Hei, hei ”EuRomânia” cum reuşeşti tu să faci din nelămurita lume a

aparenţelor o lume palpabilă şi cum fără ecou se topesc sub aerul stindardului tău toate diferenţele lumii! mi-am spus binecuvântând în gând pământul şi blazonul casei imediat ce alături de Vasile m-am simţit parte activă din nou din atmosfera acelui colţ de rai ce-mi amintea prin izul ei cumva decadent, boem, de aerul odată inspirat din paginile romanului ‘’Stupul ”... aveam toate motivele, nu-i aşa?, eram doar la Camilo Jose Cela acasă, nu?! Şi mai era şi un bonus, Vasile, care se dovedea exact omul pe care şi l-ar fi putut dori orice tovarăş cu chef de vorbă, dovedind o minte deschisă, fără inhibiţii şi cu pricepere la prins cheag printre prieteni , cu atat mai mult cu cât vorbind fluent şapte limbi europene deja cu trei dintre ele acaparase atenţia întregii suflări omeneşti de faţă.

Cam astea au fost faptele cele demne de povestit din prima zi şi nu cred că ar avea vreun rost menţionarea tipurilor de licori cu care ne-a tot încântat amabil patronul localului...poate doar faptul că după un timp berea devenise sângerie şi lumea toată din jur excitată striga: *Sangre, sangre de toro* .

Am strigat şi eu, da ... am strigat ... apoi îmi mai amintesc că am purtat timp de câteva ceasuri o discuţie

rafinată şi încântătoare spiritual în limba germană cu cineva din Wolfenbüttel despre expresionismul din Berlinul anilor 1920, păcat însă că persoana respectivă, în mod ciudat, îmi răspundea de fiecare dată întrebărilor (probabil dintr-un exces de politeţe faţă de ţara care o găzduia) într-o spaniolă ce mă-ncurca teribil. Uimitoare întâmplare dacă luăm în considerare faptul că eu nu aveam absolut nici un fel de cunoştinţe de limbă germană şi după cum mi s-a confirmat mai târziu nici partenera mea de dialog nu ar fi putut spune corect mai mult de trei fraze în spaniolă. Şi, în plus, cum avea să reiasă din antetul email-ului primit de la ea, nu era artist plastic cum se recomandase ci laboratory manager la o firmă producătoare de benzi şi discuri abrazive, undeva prin vechiul district Haut-Rhin din Lorena.

Şi, deşi cred că nu ar mai fi alte fapte demne de atenţia dvs nu vă pot ascunde încă un lucru extrem de straniu: imaginati-va terasa, ok?... oamenii aceia , buna dispoziţie şi orele care treceau... bun... muzica extrem de *loud* şi acum fenomenul: niciun pic de întuneric, niciun pic de înserare, ori vreo urmă de stea... acolo undeva,

o stea cât de mică pe care s-o zăreşti melancolic pe vreun petec de cer... nici urmă de Lună de asemenea, ..nimic şi nimic din toate astea ci doar o lumină continuă de la un capăt la altu' cât cuprinde şi alături un bulevard pe care rulau în disperare maşini de parcă ar fi fost aşezate pe o bandă transportoare. Iar dinspre aceasta ciudat iarăşi: niciun zgomot. Da, exact aşa. Începuse de-acum o oarecare teamă să-mi dea târcoale...ba, la un moment dat, mi-am mai dat seama de încă un lucru şi l-am întrebat pe Vasile unde îî erau bagajele. Acesta m-a înjurat scurt şi le-a spus ceva în portugheză unora cu care împărţea cea mai lungă ţigară ce mi-a fost dat s-o văd vreodată. Ăia au râs şi ce puteam să fac.. am scos şi eu limba la ei. Au râs şi mai tare şi mi-au făcut semn să trag un fum... am tras... am tras... am tras din nou, nu era cine stie ce de capul ei, mă aşteptasem la vreo cubaneză, dar era doar o ţigară răsucită...aşa că am mai tras de draci încă de două ori după care mi-am făcut eu una mai bună din tutunul meu. Ei numai conteneau cu râsul şi parcă aş fi vrut să plec de-acolo, dar cum să-mi las aşa tovarăşul de călătorie. Nu se putea şi atunci, plictisit, m-am gândit că nu era rău să scriu ceva în minte şi după

un timp chiar mergea, frazele se ordonau şi aveau forţă... cred că ajunsesem în acel moment esenţial în care ca autor trebuia să hotărăsc soarta noilor mele personaje când m-am simţit tras de umăr de cineva afişând prin voce un aer destul de îngrijorat: Manuel, Manuel tu eşti?

Sincer chiar mă deranja, m-am smuls din mâna lui şi am dat să plec, nu-mi puteam permite să pierd firul acţiunii şi mai ales viaţa personajelor mele - ştiţi cât de uşor se pot risipi acestea mai ales când nu ai apucat să le treci pe hârtie, nu? Ei bine, individul ivit de niciunde se dovedea a fi însă genul insistent. Cumva nu mai aveam ce face, era o chestiune de secunde şi deja pierdusem din poveste un soţ şi o verişoară a sa primară. Off!

- Da, aşa mă cheamă şi care-i baiul moşule de nu laşi lumea în pace?... am încercat să-l privesc dar îmi era imposibil căci de undeva din spatele lui soarele strălucea înconjurându-i trupul ca într-o aureolă.

Măi , să fie, mi-am zis, doar nu dorm...ăsta deghizat aşa arată de parcă ar fi arhanghel. Atunci m-am gândit să-l chem în ajutor pe Vasile şi pe ai lui, pe portughezi , spanioli, francezi , nemţi şi mai pe toţi cei cărora le vorbea el limba... dar în jur nu mai era nimeni ...terasa era absolut pustie. Alt lucru ciudat, m-am gândit. Numai eu acolo şi arhanghelul. Asta era prea mult şi nici de înghiţit în sec nu-mi mai dădea mâna. Unde ceapa lor dispăruseră ăştia toţi şi taman acum când avea omul mai multă nevoie de ei?!

Manuel, măi omule, măiii!... da' se poate?! sunt eeeu... Florin, măi... Florin de la... Poetu'. l-am auzit spunând într-o limbă pe care niciodată nu am crezut-o că poate lua prizonieri...dulcea limbă moldavă. ....de-o noapte te caut. Ce naiba măi, nici pe la hotel nu ai trecut măcar să fi lăsat un semn acolo şi tu... iar telefonul ţi-e închis.

În sfârşit puteam respira liniştit. Aventura începuse - prima ei etapă tocmai se consumase - ba chiar aş putea spune că se şi sfârşise: avusese loc *''Întâlnirea''*.

Pachamama fie cu noi!

În rând cu îngerii

(piesă într-un singur act)

Personaje:

tânărul Matei (în pijama)
Bătrânul (în pijama)
o domnişoară asistentă (fustă mini şi bluză albă, decolteu generos)
trei gealaţi în halate de spital (figuranţi)
o mână de ***pacienţi ‘’circari’’*** (figuranţi)
şi câţiva spectatori ‘’plătiţi’’.

(O încăpere îngustă de spital cu pereţii vopsiţi în alb. În spaţiul ei, o masă mică cu un sertar şi un pat metalic alb, ruginit pe alocuri, acoperit cu un şorţ din cauciuc. Printr-o fereastră înaltă, zăbrelită, pătrunde lumina dimineţii.)

- Sunt mort! Nu se aude? Luaţi-vă labele de pe mine!...

...Ăsta nu e un mod politicos de a vă comporta cu un mort. Puţină decenţă, vă rog, aveţi un mort aici.

-Vă jur, stimată domnişoară, sunt

mort. Şi încă de la orele trei din noapte, ceea ce, calculând prin raportare la planul terestru, fac cam şase ore şi un sfert de când nu mai exist. Nu mai exist! Se înţelege? ...Of, oamenii ăştia...

(după o privire iute aruncată spre uşă)

Moartea a „survenit” prin propria-mi decizie, adică, am ales: să mă recunosc ca fiind mort. O decizie ca şi o sinucidere. O asumare morală, dacă vreţi, da....dar cu tot tacâmul unei morţi reale. Acu’ aştept dezintegrarea.

Deci, nu există mister şi, ca atare, gata! lăbuţele jos, că nu vă mai aparţin! Sunt mort, mort cum mort a fost şi moşu’ meu şi al tău, şi al tuturor iar acu’ vreau să fiu lăsat în pace. Iată, aici, în mâna stângă am firul, care mi-a înlănţuit viaţa şi visarea. Acum e rupt. Se vede? **Sunt li-ber!!!** Sunt liber să mă pot odihni departe de ruşinea voastră. Să mă pot odihni, fir-ar să fie, odată!

(În cadrul uşii, un grup format din trei bărbaţi tineri în halate albe par a plănui ceva, îndemnaţi fiind de asistenta îmbrăcată şi ea, de asemenea, în alb.)

- Hei, dumneata, tot nu înţelegi, domnişoară? Nu aveţi ce căuta aici! Eu sunt mort iar dumneavoastră sunteţi vie. Vă rog să vă întoarceţi frumuşel acasă şi să nu mai tulburaţi morţii cu existenţa dumneavoastră. O lume de nepotrivire ne desparte. Cu o lege.. Vedeţi, dară, cât de imposibil ne este să fim împreună, acum şi aici.

- Stai, bre, liniştit.

- Eu mă mişc liber de acum şi nu mai pot fi oprit, nu mai aparţin materiei. Ia priveşte aici! Ei, ce vezi? Astea două sunt aripile mele!... Faptul că nu le poţi vedea sunt o vie dovadă că sunt mort. Ei bine, ca să mă exprim intelectual: spiritul a refuzat materia sau invers. Mă rog, totuna-i. A renunţat, carevasăzică. Ha!ha!ha! S-a dovedit incapabil de a-l mai urma. Pe el. Pe spiritul meu, adică şi anume: pe mine!

- Bine, bine, eşti liber, eşti liber tataie, dar numa' să-ţi schimbăm pijamaua că ai facut pipilică pe materia ei. Stai, bre, liniştit că acuş chem doctoru'şi dai de dracu, să ştii.

- Dracu!? Ha!ha!ha! Păi, de-abia ce m-am despărţit de el acu' vreo două ceasuri...

(Cu greu, gealaţii îi înnoadă braţele încă vânjoase şi, dovedindu-l, îl aruncară pe şorţul de cauciuc ce acoperea patul. Dibace, asistenta îi administrează un calmant.) Bătrânul continuă pentru un timp:

- Sunt liber! Sunt liber! Nu mă mai puteţi înlănţui. Sunt dincolo de antenele puterilor voastre!

(Serul însă îi pătrunse cu iuţeală printre celulele minţii, şi eliberându-i voinţa, îl lasă pradă nevinovată la poarta viselor. Acolo, unde se pare, Bătrânul avea vechi ştate de plată.)

(Un spaţiu larg luminat de neoane, asemănător unei cantine. De jur împrejur, mese. La acestea, grupuri de bolnavi în pijamale. Câţiva dintre ei vorbesc tare. La masa aflată în centru scenei, doi bărbaţi jucând „război" pe cărţi. Unul tânăr şi un altul bătrân.)

...– Şi nu-i uşor să păcătuieşti, că începi să te întrebi: e corect, nu este, ba una, ba alta. Ce mai! începi cu toate gândurile astea şi, în final, tot calci strâmb. Toată teoria se duce pe pustii. Apoi, vine remuşcarea. Renumita „ remuşcare". Şi tu ştii. Şi ea ştie. Şi cu cât ştii mai bine, ea cu atât mai dihai te muşcă. Şi uite aşa, începe să-ţi pară rău de teoria aia care umblă necrezută,

năroadă şi singură şi care de acolo strigă şi dă vina numai şi numai pe tine pentru toată nefericirea ei. O auzi cum urlă şi se jeleşte. Te înmoaie. Încerci s-o îndupleci ca s-o aduci casa. Măi, drăguţă, c-o fi, c-o păţi, mai te laşi, mai se lasă, căci şi ea şi tu aveţi de acu' nevoie unu de altu', se înţelege. Păcatul, dragule, e mâncare dulce când e servită caldă. Apoi, se acreşte şi te acreşti şi tu cu ea în pântec. Aşa începi să înţelegi mai bine. Mă, tu mă auzi, măi, Mateiule?

...- Acuma tu eşti băiat tânăr şi de-aia îţi zic, ca să ştii. Când ţi-or veni minţile acasă, şi ăştia ţi-or da' drumu', ai săţi aminteşti toate vorbuliţele mele. Că mintea, măi băiete, e paşaportu' tău de-a călători afară... Nu-l ai, stai aici. Atât e de simplu. Şi numa' trebuie să vrei o ţâră. Ia să văd, ce ai acolo? Un optar. Şi eu un decar. Ia pune-l aici. Îl pun şi eu pe-al meu. Nu e război dar eu câştig. Câştig fără războl. Anume, câştig după reguli acceptate democratic. Bun, iaca le-am luat.

- Hei, calm. Nu e, tăticule, nu e încă război. Lasă-l că vine el, niciodată nu întârzie ăsta peste măsură. Îţi spun eu când e.

... – apoi, cu Ileana am fost şi mai înţelegător. Gândeam că am greşit cu prima şi că nu se face să greşesc la fel. Cum zicea, aşa făceam. Nu ieșeam nici un pas din cuvântul ei. Şi, crezi că a ajutat? Aş! Mai rău. În final, am răbdat aşa, cam vreo zece ani. Până am dat în ulcer. Apoi, nu am mai putut. Simţeam aşa cum devin mic, mic şi supărat, atât de mic că aveam impresia că mă putea mânca şi o mâţă, de-ar fi poftit la mine. Muncă era, era şi casă, dar numai muncă şi casă nu erau pentru mine. Başca, acasă parcă mai tare munceam şi fără să fi făcut ceva. Ei, asta mă obosea peste măsură...

Stai! pune cartea jos, Pişicherule! Damă, ohooo, şi încă din aia de verde. Acu' eu am juvete. Şi ăsta tânăr ca şi tine. Vezi, tu, dama ia juvetele întotdeauna. Nu există să greşească. Îl ia o dată, îl ia de două ori, îl ia de câte ori îl întâlneşte. Asta e regula.

Ia şi pune-i acolo în căsuţă pe amândoi. Pune-i acolo pân' divorţează şi aştia. Şi eu care mă încredeam în juvete. Că-i băiat cu potenţial. C-o prinde şi el un decar. Aş! De unde?! tânăr şi făr' de minte, când a văzut dama, a urmat-o ca un mieluşel. Ce mă-sa pe gaşcă, mă aşteptam eu să se întâmple?

Da, chiar, acum stăm noi aici şi ne întrebăm: ce aşteptăm? Unii zic că moartea, eu zic altfel, eu zic că aşteptăm „nimicul”. Asta e: **Ni-mi-cul.** E frumos să te gândeşti că raiul, Dumnezeu şi ăi şaptezeci de samurai ai lui stau şi te aşteaptă, pe tine moş. Rahat! Nu te aşteaptă nimeni şi nimic. Adică, cum ţi-am zis, te aşteaptă: Ni-mi-cul, mă înţelegi? Nimicul!

...-Aşa-i, măi băiete, nimic, dar nu ar trebui să-ţi spun eu toate astea şi tu săti faci inima rea de pe-acuma. Mai bine tac. Tac şi jucăm. Când eşti tânăr, vrei să joci, şi-ţi zici că trebuie să fie ceva acolo. Îţi trebuie. Şi cauţi. Nu e medicament mai bun la oboseala căutării decât să crezi că nu e totul rahatul ăsta de aici, că mai e şi ceva, pe deasupra. ...Şi nu e. Dar căutatu’ îţi ia ceva timp. Apoi, când mai îmbătrâneşti, începi să cauţi cu şi mai multă disperare. Trebuie să fie ceva. E musai. Nu poţi muri aşa, fără nimic. Ca Iov cel sărac. Şi taman exact aşa e: un cer, o bucată de pământ, ceva pâine şi suferinţă... cât mai multă! Vezi, tu? Fiecare dintre noi încearcă să se poarte politicos, ca şi cum am aştepta în faţa camerelor de gazare şi ne-am da unul altuia prioritate.

- Hopa! Război. Ei, da, acum e război şi încă din ăla marele. Pe câte? La As cu As nu poţi să spui pe câteva, hai, să zicem pe zece, că nici tu nu ai prea multă muniţie. Da? Bine.Uite...Ah! ... Pe Jupiter!

(Băiatul continuă impasibil să privească în sus înspre tavanul cu neoane albe, atras acolo de un corp inexistent.)

- Nu-ţi pasă, eşti un general fără inimă. Auzi? Trebuie să-ţi pese, e important să-ti pese. Bătrânul bătu puternic cu palma în tăblia mesei..

- Mă, auzi? Uite aici, sunt mai batrân şi tot îmi pasă. Tu nu înţelegi că trebuie să arăţi că îţi pasă? Chiar şi atunci când nu îţi pasă câtuşi de puţin, e necesar să porţi masca umanitaţii. Hai, că-ţi pasă şi ţie, nu eşti tu atât de rău. Aşa...deci pe cinci, rămâne pe cinci. Bun, iaca pun şi eu cinci. Uite: una, a doua,,..,cinci... oof !

...- Când m-am dus s-o peţesc pe prima, trei trăsuri am luat cu mine. În prima am aşezat pe banchetă un buchet de flori, bastonul şi jobenul meu. I-am dat adresa surugiului şi ordin să nu grăbească. În a doua, am îngrămădit

muzicanţii, iar cu a treia m-am pornit şi eu în urma lor. Aşa a fost. Cu trei trăsuri. Ca la paradă. Nu îmi permiteam să risc. Şi am câştigat. Păcatele mele. A venit cum vine “dama” când îi dai cu “popă”.

- Ţie ţi-a venit un decar acum. Vezi, nu îţi trebuie minte ca să fii norocos. Norocul nu are treabă cu mintea omului, el umblă pe aiurea şi nu iubeşte pe nimeni. E o consecinţă a nimicului din lumea asta. E lege. Da, e o lege fără de lege. Acu’, vine la tine, apoi la altu’, de aiurea se mişcă printre oameni... Făr’de minte ca şi tine este, bată-tear să te bată norocul! Auzi-mă şi pe mine, sărac de mine. Ce-ţi vorbesc eu ca la o babă surdă? Şi ce s-o întâmpla cu lumea asta toată, la urma-urmei.?

...- Când ai ajuns la pijama şi papuci, ai dat de dracu’. Ăsta e rege acolo. Că ajungi la îndurarea lui. Asta e ceea ce a numit cineva: „a doua realitate”. E singura lume care trăieşte paralel cu asta. Atât. Nu sunt mai multe. Doar două. Zice lumea de rai şi iad. Aş’. Nu există decât astea două : afară sau aici. Sănătos sau bolnav. În haine civile pe bulevard sau în pijama şi cu papuci. Când mi-au adus pijamaua, am ştiut:

până aici mi-a fost. Mi-am simţit inima că începea să atârne ca umplută cu nisip. Înţelegi? de parcă deja murisem pe juma’. Cu cât priveam mai mult la pijamaua aia aşa aşezată pe pat, cu atât mai mult mi se îngreuna şi inima. Ce mai: jale! O minge dacă a-i umpleo cu nisip, apoi nici ea nu mai sare, darămite o biată de inimă. N-are rost să o loveşti. Te uiţi afară şi vezi cerul, vezi norii şi te întrebi care să fie legatura între ei şi tine.

Ei bine, nu este niciuna. Sunt nişte jigodii care te mint şi norii ăştia. Îţi mint ochiul şi ochiul te minte şi el. Ce să facă la rându-i? minte şi el mintea, cum zicea poetul... Ce, n-a fost şi el peaici? A fost. Nu e ciudat? E drept aşa să se întâmple?, te întreb eu. Deştepţi ori făr’ de minte ca tine, ajung cu toţii, oricum, aici. La nebuni. Zic doctorului: „ce trebuie să fac să scap de aici, domnu’ doctor ?” El, perfidul, armă în mâna societăţii. Stătea aşa ca un somon pe fundul apei şi de colo se uita la mine, dar nu cu milă ori înţelegere, nu, ci ca unul ghiftuit cu din ăştia ca mine. „Să prinzi puteri tataie”. Atâta mi-a zis: să prind puteri. Păi ce puteri să mai viseze unul la vârsta mea?! Eu mă fac că nu ştiu de joc şi îl întreb mai departe: “dar Matei”, zic, “baiatu’, ce ar trebui să

facă?” Adică, tu. şi el, amabil: “să-i vină minţile”. Bine, mă gândesc eu, că şi aşa nu aveam nimic altceva de făcut, bine, eu am minte, Matei are tinereţe, deci, una peste alta am cam avea de toate laolaltă. Şi nu îi dau pace: „păi... nu am putea pleca, aşa, noi doi de aici, domnu’ doctor? Că o minte care să ajungă la amândoi aş avea-o eu, iar el, putere în perechea lui de picioare, îndeajuns pentru noi doi”.” Nu se poate”, raspunde morocănosu’, şi zice: „Nu există simbioză.” Auzi-l, Doamne, şi pe ăsta: „nu există simbioză”. Ha,ha,ha! „Rahat!” îi spun, aşa în faţă: „ce simbioză îţi trebuie ţie să închizi un ochi şi nouă să închidem uşa spitalului după noi?”. Dar el, nu, nu şi nu. Păi, dacă le scapă toţi nebunii pe stradă, nu le vine uşor, se înţelege.

...- Acu, pentru ei, nu e mare diferenţă, dacă mor la şaptezeci ori la o sută. E diferenţă doar la buget, ca să zic aşa. Asta e tot. Aici vine realitatea aia dintâi, de se bate cu asta de-a doua. Aşa că, aşteaptă şi ei cu speranţă ca tot omu’, să vină Crăciunul, că atunci zic statisticile că se treieră bătrânii. Aşteaptă de mănâncă cozonacul şi pe urmă, hopa, iaca s-au dus. Nu-i bai, că vin alţii. Şi uite aşa , dau şi ăia de pe

acum din picioare. Ei dau acolo, afară. Noi dăm aici. Dar dăm diferit. De-andoaselelea. Cum să vină asta, oare?

- Deci, totu-i costă, dacă mă înţelegi? Îi costă, mă pricepi? Şi cum totu-i pân’ la ban, după un timp îi ia îngrijorarea. Aşa că, nouă ce să ne ramână? Singura armă pe care o mai avem: să stăm cât mai mult în viaţă. Adică, să-i slăbim economic. Asta ne rămâne de făcut... Eu m-oi duce, dar tu, în schimb, eşti tânăr. Mă auzi? Eşti tânăr, măi Mateiule. Tu poate apuci să-i bagi pe ăştia în faliment. Mă, tu ai şanse şi pe doctor să-l scoţi la pensie, aşa fără de minte cum eşti. Bolnavul lui Molliere ştia asta, de-aia o făcea pe împuţitu’...

- Cică, nu am minţile la loc. Stai, că pot să-ţi dovedesc asta, şi asta, şi aialaltă. Of, sacâz, ifose. Un ban nu cade. Nimic. Cică, avem o singură datorie, noi ăştia odată intraşi aici: să murim repede şi în linişte. Repede, că e pe cheltuiala „semenului tău”. Ei, o şi recunosc, că aşa stă socoteala.

- Băi, dar eu trăiesc în dreptul meu, pe şina mea. Cănd mi se termină şina, gata, accept şi eu şi mă duc să dorm un „pic”. Dar până atunci, până atunci, lăsaţi-mă, fraţilor, liber. Liber!

- Să-mi tai singur din şină nu preami vine. Să nu- i văd eu capătul cu-

rat, cum se cuvine? Şi care-i graba? Speranţa, acum, e şi ea de luat în calcul. Deşi, e o reacţie chimică şi ea, să nu crezi că ar vătăma la şine. O, nu! Din contră, ajută. E ca unguentul. Păi, de ce beau oamenii? De asta, alcoolul vine şi îmbunătăţeşte reacţia, chimicală la chimicală. Bei şi îţi mai faci un picuţ de speranţă, acolo cât să aluneci mai bine pe şine. Nu multă, puţină cât să mai treacă o zi. Adam, saracu', şi cu muierea lui, se zice în poveste, ce crezi că făceau acolo în rai cu atâta fericire? Că, deşi altfel, şi în rai tot o plictiseală era. Erau ei mai deştepţi sau mai proşti? Nu. şi uite aşa, beau ei şi acolo, toată ziulica, până ce i-a dat afară proprietaru', că devenise grădina terasă de vară. Beau ei şi înjurau pe toţi sfinţii. Asta nu dădea bine în poză şi ca atare: zvârr, cu ei afară! Ei, când s-au văzut afară, au început a se simţi şi mai rău. Nu le mai ardea de plictiseală cât de faptul că erau singuri şi părăsiţi. Başca, neputinţa. Şi iar cu mâna la butoi. În schimb, leacul parcă şi mai scurt era acum şi fericirea, vezi bine, limitată. Numa' femeia, femeie.

I-a pus capăt la băutură, că-i mai mare cu un cap decât bărbatul şi a înţeles că-i degeaba. Şi s-a pornit să implore cerul. Adam, nu şi nu, nu accepta şi basta. El tot pe a lui o ţinea... păi, ce? e uşor să vezi că totul în jurul tău îi nimic? pentru asta îţi trebuie ouă, nu glumă! Nici chiar el, chit că a fost tatăl tuturor, tot nu avea decât vreo două. Avea Adam dreptatea lui, săracu' ... Ptiu, Domnu' se uita la ei şi se înciuda, căci o cam dăduse-n bară. Păi, dacă chiar dorea El, îi făcea pe amândoi bine din prima, dar se pare că l-a cam furat şi pe el inconştientul. Acu', că a vrut ori că nu, că s-a pripit ori nu, nu ştim, cert e că el nu bea. Păi, ce bea Dumnezeu? Zice-se că nu. Nu? .. cum? Ah! nu, ambrozia nu e băutură, băiete, e doar aşa un fel de bitter suedez. Pentru oasele reumatice. E un frig acolo în cer de-ţi clănţăne giuvaerele în mandibulă. De-aia zic eu: "e ceva greşit aici şi poate de-aia se şi dă aşa cu ascuns". A greşit-o şi o dă prin bălării acu'. Iar dacă se dă ascuns, e ca şi cum nu e, mă gândesc eu. Ce bază să îţi mai pună omul într-unul ce se ascunde?! Ori nu e, ori ascuns, mie îmi sună la fel. Deci, nimicul e tot ce rămâne, băiete. Murim şi încă de-a binelea. Nimic aici şi nimic după. Nimic după nimic. Adică, noi suntem aşa cum ne visa Virgiliu " Nimiciul". Trăim, murim, apoi mai stăm oleacă aşa, apoi pârţ! şi ni se împuţeşte trupu' şi asta-i tot.

- Hei, hai, nu plânge. Măi, Matei, hai, măi băiete, ce te–ai întristat şi tu aşa? O fi, mă, ceva, până la urmă, şi în mintea ta, de te-ai supărat de asta. Hai, gata, stai uşor. Aşa. Cu calm, băiete.

- Dar, să termin. Ai răbdare şi nu pune la suflet că dai în ipohondrie...

şi cum zic, se împute trupu'. Nu mai ştii nimic, eşti ca într-o gaură neagră, făr' de lumină şi fără să simţi, cu gândul care se stinge şi el, ca şi cum ai închide televizoru'. Lumea asta e o apă murdară băiete, într-un ochi de pământ. Raţiunea e făcută cât să măzgăleşti lumea cu întrebări. E un joc teribil care nu te duce nicăieri, te loveşti de nimic precum capu'de piatră. Ce rămâne? Te întrebi. E bine să te întrebi. Ei bine, nu rămâne nimic de făcut. Tot ce s-a putut face, s-a făcut deja. Jocul, e politicos să îl joci în tăcere, că le au şi alţii pe- ale lor... Ce probleme au? Aceleaşi probleme. Nu vor să fie prea treji, că-i apucă şi pe ei, nebunia. Preferă dară, cu toţii să se prefacă cuminţi că nu ştiu, căci altfel omenirea şi-ar tăia ea, singură, dintr-o lovitură, beregata.

- Daţi-mi, domnu' doctor, cortizon, şi îmi dau. M-am gândit că poate şi eu ar trebui să mă fac băiat de treabă, curat , îngrijit şi cu minţile aşezate, poate

aşa aş scăpa şi de aici. Aş', nici chip. Odată intrat, mai ieşi...nicăieri. Terminat.

(Intră în scenă aceeaşi asistentă în fustă mini, decolteu geneos, împingând o roabă plină cu pastile diferit colorate. Mai multe zeci de pilule alunecă pe podeaua scenei. Câţiva dintre bolnavi se reped şi încep să le adune, înghiţindu-le cu lăcomie. Fără să le acorde vreo atenţie, domnişoara se opreşte la fiecare masă şi începe să distribuie pastile fiecărui pacient. Foloseşte pentru asta un polonic uriaş din aur.

Toţi încep să cânte:

„chimicala-mi cade greu,
hei, hei!
chimicala-n capu' meu".

La sfârşit, domnişoara aruncă un polonic, două, de pastile şi înspre spectatori. Printre aceştia, câţiva „plătiţi", încep să cânte acelaşi cântec invitându-i şi pe cei din preajma lor.)

Când zgomotele se opresc, bătrânul continuă:

- Acu, despre suflet, măi, Mateiule, să-ţi zic cum vine şi cu asta. Mare lucru nu te aştepta să-ţi zic. Şi, deşi, nu-i mare lucru, pân'acu' am tot ţinut

în secret. Nu am mai zis nimănui. Că nu prea e de zis. Dar ţie îţi pot zice, că eşti tânăr şi serios. Nu dintr- ăia de pe stradă. Ei...na! sufletul e o impresie! Asta e. O **im –pre-si-e.** Te agăţi de el şi el nu se dovedeşte a fi mai mult decât o impresie. Ca atunci, când vrei să pupi pe vreuna la cinematograf şi, unde, în loc de buze moi şi dulci, dai cu nasu-n cearceaf. Şi te mai faci şi de toată bafta. Aşa şi cu sufletul. Nu ai dovezi palpabile, doar comentarii la adresa lui şi, disperaţi, oricare dintre noi ar putea comenta la infinit dacă ar trăi o viaţă infinit de lungă. Nu ca a lui Adam. Mai lungă.

...- Aici a nimerit-o pungaşu'. Că de eram nemuritori, asta era egal cu a vedea că-i totul de căcat. Îl prindeam cu mâţa facută cocoloş chiar în sumanul lui... cu alte cuvinte. Mare lucru nu-i puteam noi face, doar aşa un reproş etern. Oricum, îl are şi aşa, sau cel puţin, cât o ţine umanitatea. Ca ăla, ferească păcatul, care are un copil schilod. Zău, nu ştii cui să-i plângi de milă. Nouă, ori lui Dumnezeu?! Of!

Umanitatea e şi ea o mulţime, dacă mă înţelegi, ne uităm unii la alţii şi asta creează confuzia. Fiecare îşi aşteaptă vecinul. Din cauza asta, reproşul nu e cu volumul la maxim. Ici-colo, câte un

piuit. Dar, cum ziceam de suflet, idee frumoasă, însă rămane doar o impresie, din păcate.

Suntem impresionaţi de slăbiciunea noastră şi vrem mereu ceva cald şi frumos. Ei, bine, negăsind, i-am dat un nume la negăsirea asta şi i-am zis: **suflet.**

Tu eşti tânăr, cum ziceam, şi e păcat, nu de minţile care ţi-au fost luate, ci de faptul că te ţin ăştia închis aici şi nu poţi vedea, cum trebuie, alea de sunt adevaratele şi singurele minuni: soare, munte, floare, mare ori o femeie care să te îmbrăţişeze. Ei, din astea. Adică, te simţi tu bine chiar de mai ţipi, dar ăsta nu e ţipătul tău, e aşa o aiureală care îţi aminteşte ţie de lumea de afară. Altfel, e musai să fii fericit, cum zice şi la ceaslov. M-aş face eu o idee, să pot să mă bag olecuţă în mintea ta, să văd cum e. Ca să verific şi asta. Dar nici asta nu pot să fac, ca să aduc dovada. Dar, sigur, tu trebuie sa fii mai fericit decât noi toţi ceilalţi.

...-Mateiule, măi, băiete, cât timp am fost afară, mi-am zis mereu că nebunii trebuie să fie ăi mai fericiţi pe pământul ăsta. Mereu v-am suspectat. Acu' că sunt şi eu aici, deşi diferim puţin în fişierele ăstora, descopăr că suntem la fel: eu ştiu că sunt nefericit,

pe când tu nu ştii că eşti fericit. Asta e cu noi, Mateiaş, tu şi eu, Bătrânul. Dar faptul că tu nu ştii, face din tine o persoană aleasă, nobilă, un rege, măi, printre oameni, şi dacă erai şi nemuritor, erai bun de Dumnezeu, nu alta...Iar ţie, mai că m-aş fi închinat cu plăcere, căci aşa fără de minte, tu te asemeni cu norocul, dacă mai ţii tu minte, cum îţi spuneam şi poate aşa ai trece şi pe la mine.

Ei, dar hai, că de-acu'chimicala chiar cade greu.

...- Aşaaa. Doctoru' zice că am multă imaginaţie şi cu asta e foarte greu să poţi avea un dialog raţional. Păi, îi zic: „dacă nici imaginaţie, atunci ce-i rămâne omului?". El acu' nu-i prost. Ştie. Îi unu' din ăia de ştiu. Mai că îi venea să îmi dea dreptate. O ţâră de îl mai scormoneam şi era gata, de îl puneam să-mi ciugulească din palme. Ca un puişor de găină. Dar l-am lăsat. Nu am eu dreptul. Şi dă să plece, se răzgândeşte ceva înăuntrul lui şi îmi zice: „eşti subţire, tataie". Sunt, dar şi el e tot subţire, că imediat a şi şters-o.

Cum a mai ştiut să plece la timp!... da... îi învaţă la şcolile lor să nu creadă o vorbă din ce spun nebunii. Cică, să le privească cuvintele ca pe instrumente. Adică vorbele pentru ei sunt scule, ca toporul și mistria, din astea. Şi ei, apoi, muncesc cu ele. Da, măi, Mateiule, ei muncesc cu vorbele noastre, ne muncesc pe noi cu ele, că aşa vine... cu vorbele noastre. Da, bine, cu tine e mai greu. Că eşti mut şi iaca i-ai lipsit de instrumente. Cu tine chiar au o problemă grea ăştia. Apoi, cum ziceam, dacă ei ar crede o vorba doar din tot ce aud, apoi, de acolo nu mai e departe şi în câteva zile ar juca război cu noi, aici, la masa de cărţi. Nu e uşor nici pentru ei, vezi bine... De'... nu au prea multe de ales. Puţin dacă înclină catargul...gata! caşcarabeta-i cu roţile în sus. Vorba lui: „eşti subţire, tataie „ , dar subţire e şi aşa. Aşa de subţire e graniţa dintre ei şi noi- uşor se poate rupe! Mă, tu mă auzi, măi, Mateiule? Subţire a dracului, ca şi chestia aia care te ţine pe tine cu ochii toata ziulica, în tavan, de nu ştiu cum e mai bine: să îţi tai subţirimea aia şi să te las să vezi ce e în jurul tău, ori ba?

- Hai mă, mai dă o carte!

(Bătrânul continuă să joace cărţi cu tânărul absent. Pe scenă şi în sală

linişte. Doar zgomotul cărţilor azvârlite la intervale lungi de timp pe masă. Cortina cade, după ce spectatorii au aşteptat îndelung, ne-răbdători, să se mai întâmple ceva.

Cuprins:

*''Suntem cu toții niște șarlatani:
supraviețuim problemelor noastre.''*

Emil Cioran

emanuel pope

COLECŢII DE VITALITATE

REPUBLICA ARTELOR
CITITOR DE PROZĂ